

Plan finansowy instytucji kultury. Realizacja 2010 r.

Dział: **921**; Rozdział: **9218**

Nazwa i adres jednostki:

Muzeum Budownictwa Ludowego Park Etnograficzny w Olsztynku
ul. Leśna 23, 11-015 Olsztyn

w zł

Poz.	Wyszczególnienie	Plan na 2010 rok	Plan na 2010 rok po zmianach	Wykonanie 2010 rok	Wskaźnik % (4:3)
1	2	3	4	5	6
1.	KOSZTY OGÓŁEM		4 027 400,00	4 018 350,16	99,78
2.	I. Koszty działalności operacyjnej, z tego:		4 018 400,00	4 011 636,41	99,83
2.1	Amortyzacja		158 000,00	145 504,23	92,09
2.2	Zużycie materiałów i energii		336 000,00	335 782,67	99,94
2.3	Usługi obce		697 400,00	697 132,05	99,96
2.4	Podatki i opłaty		61 000,00	58 665,69	96,17
2.5	Wynagrodzenia		2 024 000,00	2 030 657,97	100,33
2.6	Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia		435 000,00	449 264,47	103,28
2.7	Pozostałe koszty rodzajowe		212 000,00	211 531,04	99,78
2.8	Wartość sprzedanych towarów i usług		95 000,00	83 098,29	87,47
3.	II. Pozostałe koszty operacyjne		1 000,00	29,48	2,95
4.	III. Koszty finansowe		8 000,00	6 684,27	83,55
5.	IV. Strata nadzwyczajna		0,00	0,00	0,00
6.	PRZYCHODY OGÓŁEM		4 141 500,00	4 296 973,08	103,75
7.	I. Przychody ze sprzedaży		675 000,00	725 276,55	107,45
8.	II. Pozostałe przychody operacyjne, w tym:		3 458 500,00	3 561 614,96	102,98
8.1	Dotacje ogółem, z tego:		3 354 500,00	3 354 500,00	100,00
	- z budżetu samorządu województwa		2 788 000,00	2 788 000,00	100,00
	- inne dotacje		566 500,00	566 500,00	100,00
8.2	III. Przychody finansowe		8 000,00	10 081,57	126,02
8.3	IV. Zysk nadzwyczajny				
9.	WYNIK FINANSOWY		114 100,00	278 622,92	244,19
10.	ŚREDNIOROCZNA LICZBA ZATRUDNIONYCH (w przeliczeniu na pełne etaty)		68	63	92,65

Część opisowa sprawozdania z realizacji planu finansowego

Muzeum Budownictwa Ludowego -Park Etnograficzny

za 2010 rok:

I. Stan należności i zobowiązań na koniec 2010 roku.

1 . Stan należności na dzień 31.12.2010 r. 642 271,07 zł.

w tym:

- stan gotówki w kasie	4 420,73 zł
- stan środków na rachunku bieżącym	328 387,50 zł
- stan na rachunku lokat	66 170,82 zł
- stan na rachunku inwestycyjnym	11 561,74 zł
- stan na rach. pomocniczym (Rybka...)	6 125,38 zł
- z tytułu dostaw	28 565,40 zł
- z tyt. podatku VAT	192 278,00 zł
- z tyt. podatku od nieruchomości	4 761,50 zł

2. Zobowiązania wymagalne nie wystąpiły.

3. Stan zobowiązań niewymagalnych na 31.12.2010 r. - 370 382,56 zł

w tym:

• Zobowiązania wobec dostawców materiałów i usług	152 227,86 zł
• Zobowiązania z tytułu PDOF	18 366,00 zł
• Zobowiązania z tytułu składek ZUS	51 154,43 zł
• Kaucje	48 004,27 zł
• Kredyt bankowy	100 630,00 zł

Wielkość zobowiązań wykazanych na koniec 2010 roku wynika z przyjętej zasady płatności w dacie wymaganej przepisami.

Ponadto należy uwzględnić zobowiązania wobec wykonawcy robót budowlanych zgodnie z podpisaną umową nr ZP 341-8/10, które na dzień 31.12.2010 r. wynoszą **207 881,93 zł**

II. Omówienie wyniku finansowego na koniec 2010 r.

W 2010 r. osiągnięto dodatni wynik finansowy w kwocie **278 622,92 zł.**

Zysk ten jest rezultatem osiągnięcia wyższych niż zakładano przychodów przy jednoczesnym ograniczeniu kosztów. Wydatki na zakup muzealiów (17 258,05 zł), zwierząt do ekspozycji

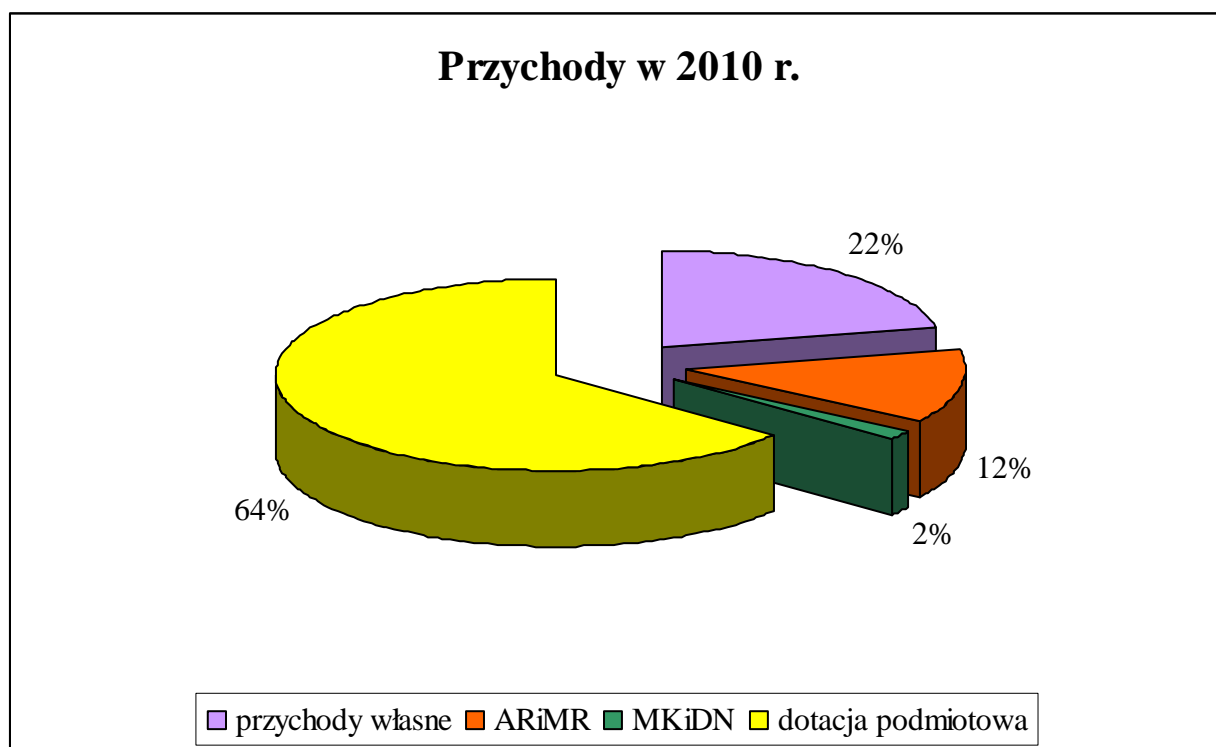
(30 072,49 zł), nakłady poniesione na inwestycje prowadzone we własnym zakresie (226 727,30 zł) nie stanowiły (zgodnie z ustawą o rachunkowości) kosztów działalności, natomiast generowały zysk. Omówienie poszczególnych pozycji przychodów i kosztów przedstawiono poniżej.

III. Pozyskane przychody w 2010 roku.

1. Przychody – dotacja podmiotowa z budżetu samorządu województwa **2 788 000 zł**
2. Przychody – pozyskane z innych źródeł niż dotacje z budżetu samorządu województwa:
1 558 973,08 zł, w tym:

- Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego: **75 000,00 zł** (dotacja celowa)
- Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa: **541 500,00 zł** (dotacja celowa)
- przychody własne: **942 473,08 zł**

W 2010 roku wzrósł udział przychodów własnych w strukturze przychodów ogółem.

a) Przychody z działalności statutowej:

Rodzaj przychodów	Wykonanie 2009 r.	Wykonanie 2010 r.	Wzrost/spadek	Dynamika (%)
sprzedaż biletów wstępu do Muzeum	396 972,31	473 090,31	76 118,00	119,17
usługi przewodnickie	17 043,70	16 501,36	-542,34	96,82
lekcje muzealne	14 118,20	28 884,26	14 766,06	204,59
Razem:	42 8134,21	518 475,93	90 341,72	121,10

W 2010 r. uzyskano wzrost wpływów z działalności statutowej o 90 341,72 zł, tj. o 21,1 %.

Sprzedaż biletów wstępu kształtowała się na poziomie 473 090,31 zł, co stanowi wzrost w porównaniu do roku ubiegłego o 19,17 %. Poszerzenie oferty usług edukacyjnych przyniosło dalszy wzrost przychodów z tego tytułu, tj. o 104,59 %.

b) Przychody z innych źródeł - działalności pozostałej.

Rodzaj przychodów	Wykonanie 2009 r.	Wykonanie 2010 r.	Wzrost/spadek	Dynamika (%)
sprzedaż zwierząt gospodarskich	4 066,09	9 562,42	5 496,33	235,17
odpłatność za parking	50 403,53	50 406,25	2,72	100,01
sprzedaż wydawnictw	34 774,50	25195,25	-9 579,25	72,45
sprzedaż pamiątek	79 059,29	74 328,18	-4 731,11	94,02
sprzedaż znaczków	226,45	2999,21	2 772,76	1324,45
marża sprzedaży komisowej	2 642,46	1 203,19	-1 439,27	45,53
czynsze	43 560,18	43 106,12	-454,06	98,96
odpłatność za telefony prywatne	729,8	1063,47	333,67	145,72

otrzymane odsetki od środków na rachunku	4 109,18	10 081,57	5 972,39	245,34
refundacja z Urzędu Pracy w Olsztynie	70 108,03	77 064,80	6 956,77	109,92
dopłata z ARiMR	53 915,91	33878,97	-20 036,94	62,84
pozostałe przychody operacyjne	62 999,73	69 525,64	6 525,91	110,36
umorzone odsetki od zaległości podatkowych	28 779,60	0,00	-28 779,60	0,00
Amortyzacja wiecz. użytkowanie gruntów	25 582,10	25582,08	-0,02	100,00
Razem:	460 957,05	423 997,15	-36 959,90	91,98

W 2010 r. odnotowano spadek przychodów z działalności pozostałej, tj. o kwotę 36 959,90 zł. Wynika to przede wszystkim z kumulacji w 2009 r. dopłat bezpośrednich z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa za lata 2008-2009.

W wyniku zmian w polityce zarządzania wolnymi środkami pieniężnymi, uzyskano wzrost przychodów z tytułu odsetek od środków na rachunku bankowym w kwocie 5 972,39 zł.

IV. Syntetyczne omówienie pozycji kosztów .

Rodzaj kosztów	Wykonanie 2009 r.	Wykonanie 2010 r.	Wzrost/spadek	Dynamika (%)
Materiały i energia	283 891,98	335 782,67	51 890,69	118,28
Usługi obce	255 463,02	697 132,05	441 669,03	272,89
Podatki i opłaty	9 788,59	58 665,69	48 877,10	599,33
Wynagrodzenia	1 921 979,54	2 030 657,97	108 678,43	105,65
Świadczenia na rzecz pracowników	424 631,23	449 264,47	24 633,24	105,80
Pozostałe koszty	53 819,17	211 531,04	157 711,87	393,04
Koszty Sprzedaży	92 159,79	87 098,29	-5 061,50	94,51
Pozostałe koszty operacyjne	1 957,41	29,48	-1 927,93	1,51

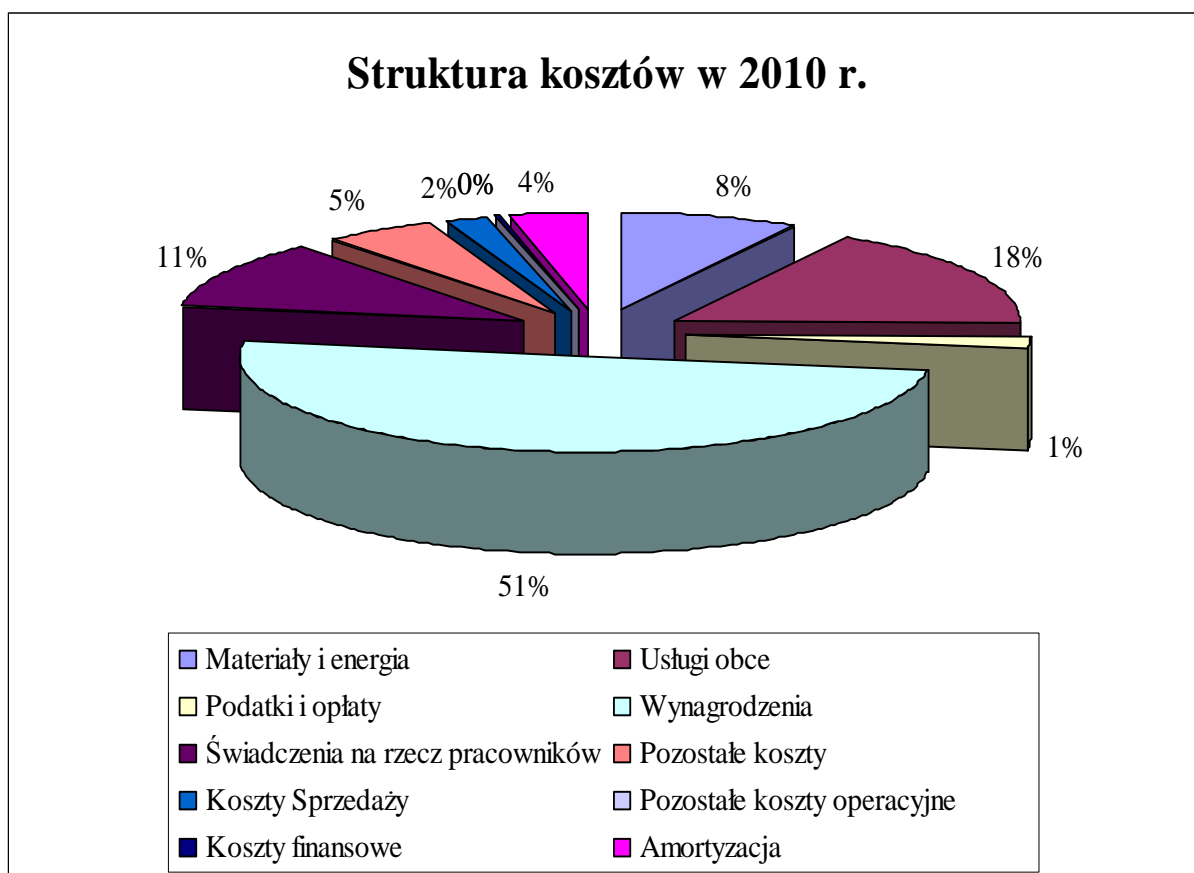
Koszty finansowe	215,06	6 684,27	6 469,21	3 108,10
Amortyzacja	98 626,14	145 504,23	46 878,09	147,53
razem	3 142 531,93	4 022 350,16	879 818,23	128,00

W porównaniu do roku ubiegłego nastąpił wzrost kosztów działalności Muzeum o 879 818,23 zł – w tym z tytułu realizacji projektów finansowanych ze źródeł zewnętrznych (MKiDN, ARiMR) - kwota 654 000,00 zł.

Największy wzrost odnotowano w pozycji „usługi obce” (o 441 669,03 zł) oraz pozostałe koszty rodzajowe (o 157 711,87 zł) Wynika to głównie z realizacji projektu „Rybka na ludowo” finansowanego z ARiMR.

Nastąpił wzrost poziomu wynagrodzeń o 108 678,43 zł tj. o 3,81 %. Wynika to przede wszystkim z tytułu realizacji projektów: „Rybka na ludowo”, „Unowocześnienie stałych ekspozycji muzealnych” i „Modelowa lekcja architektury regionalnej” – umowy zlecenia i o dzieło.

W roku 2010 zaciągnięto kredyt na zakup ciągnika, w związku z tym wzrosły koszty finansowe wynikające z obsługi kredytu (odsetki i prowizja bankowa).

Analiza kosztów w wybranych grupach działań:

1. Koszty zależne od cen otoczenia: wzrost o 4,63 %

<i>Rodzaj kosztów</i>	<i>Wykonanie 2009 r.</i>	<i>Wykonanie 2010 r.</i>	<i>Wzrost/spadek</i>	<i>Dynamika (%)</i>
Zakup energii cieplnej	30 268,59	31 506,24	1 237,65	104,09
Zakup energii elektrycznej	80 717,28	77 664,98	-3 052,30	96,22
Zakup wody	7 313,49	5 497,53	-1 815,96	75,17
Zakup paliw	28 808,75	39 818,67	11 009,92	138,22
usługi pocztowe	15 329,78	16 154,83	825,05	105,38
usługi bankowe	3 438,67	2 853,92	-584,75	82,99
usługi komunalne	13 338,24	14 024,11	685,87	105,14
Razem:	179 214,8	187 520,28	8 305,48	104,63

Wzrost kosztów tej grupie podyktowany jest podwyżką cen paliw oraz usług komunalnych. W wyniku negocjacji z bankiem, obniżone zostały koszty prowadzenia rachunku bieżącego.

2. Materiały i usługi budowlane- spadek o 30,61%

<i>Rodzaj kosztów</i>	<i>Wykonanie 2009 r.</i>	<i>Wykonanie 2010 r.</i>	<i>Wzrost/spadek</i>	<i>Dynamika (%)</i>
- materiały budowlane	50 464,6	52 854,46	2 389,86	104,73
- usługi transportowe	3 398,29	9 108,5	5 710,21	268,03
- usługi tartaczne	1 198,48	1 825,6	627,12	152,32
- usługi najmu sprzętu specjalistycznego	2 320,00	1 356,0	-964,00	58,48
- remonty	54 077,33	0	-54 077,33	0,00
Razem:	111 458,7	77 348,56	-34 110,14	69,39

W porównaniu z rokiem 2009 nastąpił spadek kosztów o 34 110,14 zł. Koszty bieżących napraw i remontów zostały na poziomie lat ubiegłych. Nadzwyczajny spadek był rezultatem zakończonego w 2009 roku remontu pomieszczeń socjalnych.

W kosztach tego rodzaju należy uwzględnić przeprowadzony remont i konserwację wiatraka typu „koźlak” z Wodzian, które to z uwagi na charakter i rozmiar prac zaliczone zostały do nakładów inwestycyjnych. Wartość netto przeprowadzonych prac wyniosła: 161 843,00 zł

3. Działalność rolnicza - spadek o 4,68 %

Rodzaj kosztów	Wykonanie 2009 r.	Wykonanie 2010 r.	Wzrost/spadek	Dynamika (%)
- materiały rolnicze	9 741,86	8623,02	-1118,84	88,52
- usługi weterynaryjne	1 764,39	2344,99	580,6	132,91
Razem:	11 506,25	10968,01	-538,24	95,32

W latach ubiegłych poniesione zostały znaczne nakłady na rozpoczęcie programowej działalności rolniczej (wymiana stada zwierząt i odnowienie ogrodów). W 2010 r. koszty obsługi tej działalności spadły.

4. Wyposażenie techniczne – wzrost o 5,71 %

Rodzaj kosztów	Wykonanie 2009 r.	Wykonanie 2010 r.	Wzrost/spadek	Dynamika (%)
- części do maszyn	4 821,23	6478,26	1657,03	134,37
- narzędzia gospodarcze	6 860,48	5870,61	-989,87	85,57
Razem:	11 681,71	12 348,87	667,16	105,71

Wzrost kosztów wynika ze starzejącego się taboru transportowego. Kupno ciągnika w 2010 r. powinno przynieść oszczędności w tej grupie kosztów w latach przyszłych.

5. Konserwacja obiektów

W 2010 roku zrealizowano zadanie pod nazwą „Konserwacja i uruchomienie wiatraka typu koźlak z Wodzian w MBL PE w Olsztynku do celów edukacji”. Prace objęły zarówno konserwację jak i remont wiatraka. Ogólne nakłady wyniosły: 161 843,00 zł netto.

Omawiając tę grupę kosztów należy również uwzględnić poniesione nakłady na bieżące naprawy i konserwację obiektów – wykonane we własnym zakresie przez Muzeum. Koszty te ujęte zostały w pozycji „materiały” oraz „wynagrodzenia”.

6. Koszty podnoszenia jakości warunków pracy – wzrost o 51,52 %

Rodzaj kosztów	Wykonanie 2009 r.	Wykonanie 2010 r.	Wzrost/spadek	Dynamika (%)
Materiały biurowe	21 161,23	16 027,57	-5 133,66	75,74
Wypożyczenie biurowe	13 423,78	7 294,69	-6 129,09	54,34
Sprzęt komputerowy	9 013,8	13 949,1	4 935,30	154,75
Razem:	24 598,81	37 271,36	12 672,55	151,52

Wydatki na wyposażenie stanowisk pracy: komputery, drukarki, materiały biurowe są niezbędne do bieżącej obsługi Muzeum.

7. Pozostałe koszty – wzrost o 35,19 %

Rodzaj kosztów	Wykonanie 2009 r.	Wykonanie 2010 r.	Wzrost/spadek	Dynamika (%)
Ubezpieczenia mienia	15 470,99	18 855,08	3 384,09	121,87
Delegacje pracowników	3 719,22	7 088,97	3 369,75	190,60
Razem:	19 190,21	25 944,05	6 753,84	135,19

Wzrost wynika z konieczności objęcia ubezpieczeniem całego mienia Muzeum.

8. Promocja i upowszechnianie wzrost o 32,37 %

<i>Rodzaj kosztów</i>	<i>Wykonanie 2009 r.</i>	<i>Wykonanie 2010 r.</i>	<i>Wzrost/spadek</i>	<i>Dynamika (%)</i>
- reklama	28 860,98	38 203,24	9 342,26	132,37

Wzrost kosztów jest rezultatem kontynuowania polityki upowszechniania Muzeum w mediach, reklamach stacjonarnych i drukach, co przełożyło się na zwiększoną sprzedaż biletów. Realizowana jest zasada opłacania promocji ze sponsoringu i współpracy z samorządami. Część nakładów w 2010 r. wynika z realizacji projektu „Rybka na ludowo”.

V. Przebieg realizacji zadań inwestycyjnych.

- **Zadanie: Konserwacja i uruchomienie wiatraka typu koźlak z Wodzian w MBL PE w Olsztynku do celów edukacji**

Źródła finansowania:

MKiDN – 50 000,00 zł brutto

Urząd Marszałkowski woj. Warmińsko Mazurskiego - 118 613,00 zł brutto

Całkowity koszt zadania: 168 613,00 zł brutto (161 843,00 zł netto)

Status inwestycji: zakończona w grudniu 2010 r.

Efekty rzeczowe: konserwacja obiektu wiatrak typu koźlak z Wodzian

- **Zadanie „Budowa parkingu Etap I”** – kontynuacja – budowa kopii budynku gospodarczego zabudowań ze wsi Królewko k. Morąga oraz chałupa z Królewa (rekonstrukcja i adaptacja) w kompleksie parkingowym.

Całkowity koszt zadania: 335 000,00 zł

Nakłady poniesione w 2010 r.: 64 950,61 zł

Źródła finansowania:

- środki własne

Status inwestycji: w trakcie realizacji

- **Zadanie: Stodoła z Bramki**

Nakłady poniesione w 2010 r.: 103 096,87 zł

Źródła finansowania: w całości ze środków własnych

Status inwestycji: w trakcie realizacji

➤ **Zadanie: Strażnica krzyżacka z Jemiołowa**

Nakłady poniesione w 2010 r.: 38 168,44 zł

Źródła finansowania: w całości ze środków własnych

Status inwestycji: w trakcie realizacji

➤ **Zadanie: budowa wiaty (kopia zabytkowej wiaty z zespołu dworsko – folwarcznego w Łęgutach)**

Nakłady poniesione w 2010 r.: 16 231,38

Źródła finansowania: w całości ze środków własnych

Status inwestycji: w trakcie realizacji

➤ **Zadanie: Modelowa lekcja architektury regionalnej**

Źródła finansowania:

MKiDN – 25 000,00 zł brutto

Urząd Marszałkowski woj. Warmińsko Mazurskiego - 35 000,00 zł brutto

Całkowity koszt zadania: 60 000,00 brutto w tym nakłady inwestycyjne: 37 000,00 zł

Status inwestycji: zakończona w XII 2010 r.

Efekty rzeczowe:

1. projekt i wykonanie modeli odwzorowujących chałupę powiślańską z Królewa.
2. przygotowanie materiału filmowego o tematyce budownictwa regionalnego
3. druk publikacji – zeszytu edukacyjnego
4. przeprowadzenie warsztatów edukacyjnych

➤ **Zadanie: Budowa sieci p/poż.**

Nakłady poniesione w 2010 r.: 4 280,00 zł

Źródła finansowania: w całości ze środków własnych

Status inwestycji: zakończona w XII 2010

➤ **Zadanie: Zakup ciągnika**

Nakłady poniesione w 2010 r.: 156 000,00 zł

Źródła finansowania: kredyt bankowy

Status inwestycji: zrealizowana w maju 2010 r.

VI. Zatrudnienie i przeciętne miesięczne wynagrodzenie.

Przeciętne miesięczne zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty w 2010 roku wyniosło **63 etaty**. Utrzymano ten sam poziom zatrudnienia Średnie miesięczne wynagrodzenie brutto w przeliczeniu na jednego zatrudnionego wyniosło **2 481,11 zł**. W porównaniu do roku 2009 wzrosło o 1,62 %.

Realizacja zadań statutowych

A. Ważniejsze działania i zdarzenia w 2010 r.

I. Imprezy:

1. 17, 24 i 31 stycznia, 7 i 8 lutego: kuligi w Skansenie

Celem kuligów było ożywienie działalności Parku w sezonie zimowym, jego promocja oraz pokaz tradycyjnego zaprzęgu konnego (konie ze stada MBL-PE). Oferta obejmowała: kulig po Parku Etnograficznym, zabawy na śniegu, konkursy dla dzieci, warsztaty rzeźby w glinie.

2. 27 marca : Jarmark Wielkanocny - Salon Wystawowy, rynek miasta i dziedziniec Zamku w Olsztynku

- o wystawa stołów wielkanocnych
- o okolicznościowe ekspozycje o tematyce wielkanocnej (płaskorzeźby, pisanki, baranki, kieliszki do jajek)
- o warsztaty wielkanocne:
  - wykonywanie palm wielkanocnych,
  - pokazy malowania pisanek prezentowane przez twórców ludowych
  - wykonywanie baranków z masta
  - zdobienie baranków z ciasta drożdżowego
  - malowanie jajek w „cebulaku” i zdobienie jaj techniką „drapania”
  - wykonywanie zabawek wielkanocnych
- o konkurs na tradycyjny wypiek wielkanocny oraz najładniejsza pisanek i palmę
- o kiermasz wielkanocny: ok. 30 wystawców oferowało świąteczne ciasta, domowe wędliny, pisanki, palmy, koszyczki wielkanocne, świąteczne stroiki
- o gry i zabawy:
  - wielkanocna zabawa ludowa „kaczanie jajek”
  - inscenizacja obrzędu “Śmigus po mazursku” (Zespół Szkół z Olsztynka)
  - wspólne malowanie pisanek przez uczestników Jarmarku
- o koncerty i inscenizacje :
  - Cezary Makiewicz & KOLTERSI
  - kapela ludowa “ŚPAROGI”
  - dziecięcy program folklorystyczny (Przedszkole Miejskie z Olsztynka)
  - wystawa "Tajemnice muzealnych magazynów"

3. 25 kwietnia : Niedziela w Skansenie - Poznaj wiejskie zwierzęta

Rodzinny spacer po Muzeum z oprowadzającym zootechnikiem był okazją do spotkania z zwierzętami, które od lat hodowane są w regionie Warmii i Mazur.

4. 1-2 maja VI Regionalne Ekologiczne Targi Chłopskie

W programie:

- o kiermasz twórczości ludowej i wyrobów rękodzielniczych : garncarstwo, ceramika, wikliniarstwo, koronkarstwo, haft, rzeźba, malarstwo na szkło, wyroby z drewna, zabawki, meble
- o kiermasz ekologicznych wyrobów spożywczych : miody, sery, pieczywo, wędliny, piwo kurpiowskie

Ogółem zaprezentowało się 71 wystawców.

- o degustacje produktów ekologicznych : wyrobów mleczarskich i piekarniczych (3 firmy)
- o otwarcie wystawy na poddaszu karczmy ze Skandawy : „Zapomniane skarby kultury. Stroje ludowe Polski i Ukrainy w rysunkach Jerzego Głogowskiego i Kajetana Wawrzyńca Kielisińskiego”. Wystawę otwierał i oprowadzał po niej jej współtwórca dr Aleksander Błachowski
- o pokazy dawnych umiejętności: tkactwo, kowalstwo, garncarstwo
- o prelekcje pracowników UWM : „Ogrody przydomowe” (mgr M. Akincza), „Roślinność Warmii i Mazur” (prof. K. Młynarczyk)
- o koncerty : kapel ludowych „Dybzaki” i „Ostródzianie”, zespołu romskiego „Hitano”, zespołu ukraińskiego „CZORNYJ MOHER, harmonistów pedałowych
- o spektakl teatryku jarmarcznego oraz występ iluzjonisty z programem „Świat magii”
- o prezentacje zwierząt gospodarskich w zagrodach oraz pokaz strzyżenia owiec
- o pokazy rycerskie - Rycerze Gwiazdy Zarannej Zamku Ostródzkiego

Impreza zorganizowana została wspólnie z Krajową Siecią Obszarów Wiejskich i Biurem Jakości Znaków Regionalnych

5. 9 maja, Park Etnograficzny : „Od woja Chrobrego do dziś” – prezentacja grup

rekonstruktorów historycznych

Udział wzięły grupy:

- Drużyna Wojów Bolesławowych“ Białozór” (pokazy walk)
- Rycerze Gwiazdy Zarannej Zamku Ostródzkiego (strzelanie z łuku i kuszy, przebieranie w zbroję, przeciąganie liny, wbijanie gwoździ, ścieżka rycerska)
- Poczet husarski z chorągwi Grzymałów (pokazy walki na kopie, pokazy szermierki oraz ryszunku)

- Pułk muszkieterów wileńskich (rozbijanie obozu i życie obozowe, gotowanie posiłku dla żołnierzy na żywo, musztra i pokaz kar cielesnych)
- Wojsko Polskie 1939 (kuchnia polowa, punkt mobilizacyjny, pokazy musztry i uzbrojenia, inscenizacja „Akcja na granicy”)
- Wojsko współczesne (strzelnica)

6. 17-28 maja, Park Etnograficzny : "Chopin w ceramicznym ogrodzie" - warsztaty ceramiczne współorganizowane z Liceum Plastycznym z Olsztyna.

7. 23 maja Park Etnograficzny: Festyn Zielonoświątkowy

W programie : pokazy taneczne, Craizy Daisy – country show, turniej drużyn wiejskich, gwiazda festynu: Jerzy Połomski

Impreza organizowana wspólnie z MGOK i Urzędem Miejskim w Olsztynku.

8. 28 maja, Salon Wystawowy : koncert chóru Vox Coelestis Wyższej Szkoły Informatyki i Zarządzania z Rzeszowa w ramach IX Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Chóralnej im. Feliksa Nowowiejskiego.

9. 2 czerwca - Życie na wsi - pokazy dawnych zajęć wiejskich i ginących zawodów

Impreza plenerowa, interaktywna, o charakterze edukacyjnym, przeznaczona dla dzieci i młodzieży szkolnej. W wiejskiej scenerii Parku Etnograficznego, w chałupach oraz w ich obejściach można było zobaczyć, jak wyglądało codzienne i odświętne życie dawnych mieszkańców Warmii i Mazur oraz zapoznać się z pracą wykonywaną przez rzemieślników wiejskich.

10. 11 czerwca, Park Etnograficzny: IV Powiatowy Konkurs „Warmiacy i Mazurzy – historia i teraźniejszość”.

Coroczny konkurs dla uczniów klas IV-VI. Jego celem jest rozwijanie zainteresowania historią i teraźniejszością własnego regionu, przygotowanie do świadomego udziału w tworzeniu przyszłości i kształtowaniu poczucia „gospodarza tych ziem”. W programie oprócz zadań konkursowych odbyły się również występy zespołów folklorystycznych.

Impreza współorganizowana z Urzędem Miejskim w Olsztynku.

11. 11 czerwca - Gra terenowa

Impreza według scenariusza. Cel: propagowanie wiedzy o folklorze, rozwijanie wyobraźni uczestników, zdolności do negocjacji, improwizacji i kreatywnej umiejętności pracy zespołowej. Uczestnicy: II klasa Gimnazjum im. Noblistów Polskich w Olsztynku (22 osoby) oraz członkowie Akademickiego Klubu Miłośników Fantasy (8

osób).

Organizatorzy: MBL –PE w Olsztynku i Akademicki Klub Miłośników Fantasy.

12. 19 czerwca 2010 – złot motocykli ROTOR RAJD

Prezentacja motocykli na parkingu Muzeum w godz. 16 – 18.

13. 20 czerwca 2010: Niedziela w Skansenie - Kura, kogut i kurczątka oraz inne zwierzęce rodziny

Kolejne spotkanie ze zwierzętami żyjącymi w muzeum. Tym razem można było zobaczyć wiosenne potomstwo mieszkańców naszych zagród: cielęta krowy polskiej czerwonej oraz nizinnej czarno-białej, owieczki Skuddy, młode króliki, kaczki piżmowe, indyki oraz kurczętka gołoszyjki, liliputki i czubutki.

Przed obiektami (kamienny dom z Łutynowa, chałupa mazurska z Gązwy i zagroda warmińska z Nowego Kawkowa) przygotowano dla najmłodszych kolorowanki z muzealnej książeczki „Kolorowanka MBL Olsztynek”

14. 25 czerwca 2010, Salon Wystawowy: Wernisaż wystawy „Przyroda w fotografii”

Wystawa prac artystów fotografików Okręgu Warmińsko-Mazurskiego Związku Polskich Fotografów Przyrody.

15. 26 czerwca - Sommerfest

Organizatorem festynu jest Związek Stowarzyszeń Niemieckich Warmii i Mazur.

Jest to impreza integracyjna, na której spotyka się mniejszość niemiecka z terenu Warmii i Mazur oraz goście z Niemiec. Prezentowany jest dorobek kulturalny poszczególnych organizacji i stowarzyszeń działających na terenie naszego regionu oraz w Niemczech. Imprezie towarzyszą organizowane konkursy i wystawy.

16. 11 lipca – Niedziela dla dzieci w Skansenie

W programie:

- spacer po „ wiejskim zoo” - zwierzęta z wiejskiego podwórza
- spotkanie z autorką książki „ Przygody krowy Balbiny” Iwoną Kocińską. Czytanie książki przez autorkę, gry i zabawy.
- bajkowe kino letnie : zwierzyniec na ekranie
- dziecięcy wernisaż wystawy pt. „Stare i nowe zabawki ludowe” w chałupie z Chojnika: uroczyste przecięcie wstęgi, poczęstunek dla dzieci, oprowadzanie po wystawie, gry i zabawy.

17. 11 lipca DNI Olsztynka – koncert w amfiteatrze MBL – PE

W programie :

- parada tańca (tańce irlandzkie)

- zawody drwali
- Kabaret „Grupa Rafała Kmity”
- koncert zespołu „HORPYNA” (folklor ukraiński)
- stoiska z rękodziełem i żywnością – 35 stoisk

18. 1 sierpnia: impreza z cyklu „Niedziela w Skansenie”

Kolejne spotkanie autorskie z Iwoną Kocińską, autorką książki „ Przygody krowy Balbiny” . Autorka, dzieci i rodzice wspólnie czytają książkę, a jej bohaterowie są motywem zabaw plastycznych i ruchowych.

19. 7 sierpnia: wernisaż wystawy „Gorzelnie w historii i kulturze Mazur Zachodnich”

w obiekcie młyn wodny z Kaborna. Wystawa przedstawia historię i dziedzictwo techniczne gorzelnictwa w d. Prusach Wschodnich. Efekt badań terenowych w powiatach ostródzkim, nidzickim i działdowskim. Zdokumentalizowano zachowane tam pozostałości architektury przemysłowej i historycznej technologii produkcji. Wystawę urozmaicają cytaty tekstów żartobliwych przyśpiewek z przełomu XIX i XX o obyczaju alkoholowym. Mini recital pieśni biesiadnych Mariana Czarkowskiego. Wystawa jest efektem współpracy różnych podmiotów: muzeum, instytucji nauki - Regionalny Ośrodek Badań i Dokumentacji Zabytków w Olsztynie oraz biznesu -Wytwórnia Octu i Musztardy „OCTIM” z Olsztynka.

20. 8 sierpnia: impreza z cyklu „Etnogranie” w Skansenie promująca współczesne

wykonania muzyczne wykorzystujące źródła i motywy muzyki ludowej, etnicznej.

Impreza organizowana w amfiteatrze MBL –PE wspólnie z MGOK w Olsztynku.

Wystąpiły zespoły klasy krajowej:

- gwiazda wieczoru „Golec Orkiestra”
- „Rusyczi” (folklor Ukrainy)
- „Otako „ (folklor pogranicza litewsko-polskiego -Suwałki)
- „Folk Operacja” (folklor Śląska -Cieszyn , Wisła)

21. 13 sierpnia: wernisaż wystawy " Chałupy podcieniowe - zanikające piękno" w

wiatraku z Dobrocina. Autorami wystawy byli wolontariusze z Fundacji Borussia, którzy pracując kilka miesięcy w skansenie w Olsztynku udokumentowali jedno z najpiękniejszych zabytków architektury drewnianej regionu - chałupy podcieniowe, zwane powiślańskimi. Historia tej architektury to wpływ mennonitów - osadników holenderskich, którzy przybyli w XVI w. do protestanckich Prus Książęcych.

22. 9-15 września: Festiwal Bałtyjski - Historia. Co było przed Krzyżakami? W kręgu kultury

Prusów. Celem jest popularyzacja wiedzy o dawnej historii Warmii i Mazur, kulturze ludów bałtyjskich okresu wczesnego średniowiecza a szczególnie Prusów

zamieszkujących region przed kolonizacją przez Zakon Krzyżacki. Festiwal odbywał się przez tydzień w obiektach. Konferencja naukowa. Warsztaty językowe, muzyczne, archeologii. Prezentacje przykładów kultury i sposobów dawnego życia w średniowiecznej Osadzie Amalang i obozu wojów. Wojowie z Drużyny Wojów Bolestawowych, Drużyn Wikingów: „Nidhogg“, „Witland“, „Hafnarnir“, „Guatar“ i „Midgardsorm“. Impreza organizowana wspólnie z Towarzystwem Naukowym „Pruthenia“.

23. 15 sierpnia: „Święto Ziół”. Religia i obyczaj. Msza gregoriańska, święcenie ziół i

jarmark: zioła w medycynie, kosmetyce, kulinariach i ogrodzie. Wykłady nt. ziół i ich współczesnego wykorzystania . Impreza organizowana wspólnie z Samorządem Województwa Warmińsko – Mazurskiego.

W programie:

- a) jarmark zielarski, w którym uczestniczyło 37 wystawców : zielarzy, producentów żywności z wykorzystaniem ziół, producentów kosmetyków i innych specyfików zielarskich oraz twórców ludowych i rzemieślników
- b) wykonywanie wianków z ziół przez turystów na straganie koło kościołka, przygotowanie informacji o ziołach i Święcie Matki Boskiej Zielnej
- c) wykłady nt. stosowania ziół w medycynie, kosmetologii oraz gastronomii przygotowane przez Izbę Aptekarską (w zajeździe z Małszewa):
  - o „Zioła Czarownic”
  - o „Rośliny lecznicze w kuchni i aptece
  - o „Przygotowanie preparatów ziołowych i kosmetycznych w warunkach domowych”
- d) Prelekcje (w szkole z Pawłowa)
  - o „Rośliny barwierskie oraz sposoby barwienia tkanin metodami naturalnymi”
  - o „Uprawy i zastosowanie ziół”
- e) Gregoriańska msza święta w Kościółku z Rychnowa, średniowieczny dramat liturgiczny (XV w.) „Ordo Annuntiatione „czyli gra o zwiastowaniu, w wykonaniu Scholi Teatru Węgajty.
- f) Przedstawienie dla dzieci pt. „Kopciuszek” Teatr amatorski z Bartąga
- g) Występy: kapeli ludowej z Lidzbarka Warmińskiego, kapeli Ludowej „Śparogi „ z Olsztynka oraz całodzienny koncert kataryniarza z papugą
- h) ekspozycja zielarska „Zioła nie tylko lecznicze”, (czasowa) w obiekcie szkoły z Pawłowa. Celem wystawy było ukazanie wielowiekowej tradycji zielarstwa,

ziołolecznictwa, ziół leczniczych w kulturze ludowej i jej kontynuacji we współczesnym świecie. Oprócz produktów zielarskich oraz produktów wytworzonych na bazie ziół, na wystawie prezentowano kilkadziesiąt gatunków najpopularniejszych ziół, dziko rosnących lub uprawianych w ogrodach w ogrodach Muzeum. Wystawę wzbogacano o plansze z ludowymi przysłowiami ludowymi, ciekawostkami o ziołach oraz wizerunkami i życiorysami świętych, związanych z przyrodą i ziołolecznictwem.

Relacja z imprezy była transmitowana „na żywo” przez Radio Olsztyn w ramach audycji „Bliskie spotkania”.

24. 15 sierpnia: cykl „Etnogranie”. Tytuł: „Muzyka jednoczy nas”. Folklor romski i huculski.

koncerty: Hitano, Roma, Romanca, Vanessa i Sorba, Elena Ruthkowska, Horpyna.
Współpraca z Stowarzyszeniem Romów

25. 21 sierpnia. Cykl „Etnogranie”. „NOCNE ETNOGRANIE: Nocny koncert zespołu

„BABSZTYL” folk amerykański: country. Prezentacja architektury (obiektów) Muzeum w nocnej scenerii. Podświetlenie obiektów m.in. młyna wodnego, chatupy z Łutynowa, kościółka i dzwonnicy, dwóch chatup powiślańskich.

26. 4 – 5 września VII Ekologiczne Targi Chłopskie

Celem organizowanej od 2007 r. imprezy jest prezentacja kulturowej i gospodarczej tradycji życia dawnej wsi, jaką były jarmarki. W 2010 r. zakres Targów Chłopskich rozszerzono o promocję producentów i przetwórców tzw. żywności certyfikowanej, wytwarzanej z surowców lokalnych z Warmii i Mazur.

W programie uwzględniono aspekty:

- o degustacje żywności i produktów rolnych pochodzących z lokalnych gospodarstw ekologicznych: mąki, otręby, warzywa (ziemniaki, pomidory, marchewka, ogórki), oleje eko, siemę lniane, mrożonki z produktów eko (malin, truskawek), lody
- o sztuka ludowa i rękodzieło: garncarstwo, ceramika, wikliniarstwo, haft, rzeźba, malarstwo, wyroby z drewna, zabawki z drewna i rośliny
- o kiermasz : mięsa, wędliny, sery, pieczywa, ciasta, miody, ryby, przyprawy ziołowe
- o prezentacje dawnego rzemiosła i umiejętności: tkactwo, kowalstwo, młócenie zboża cepami, malowanie na szkle, kręcenie powrozów, garncarstwo, haft krzyżkowy, mielenie zboża na żarnach , wikliniarstwo, wykonywanie kwiatów z bibuły
- o koncerty i spektakle: zespołu muzyki średniowiecznej „TRYZNA” ze Szczecina, kapeli ludowej „KOSEJDER” ze Stawigudy, cymbalisty K. Szawryckiego i akordeonisty

J. Ludwikowskiego z Nowej Wsi Etckiej, spektakl teatryku jarmarcznego „Teatr Prawie Dorosły” z Bartąga ze spektaklem pt. „Kopciuszek”

- o wystawa „ Ziota nie tylko lecznicze”
- o pokazy filmów przyrodniczych prezentowane przez Nadleśnictwo Jagiełek
- o spotkanie z autorem książki „A życie toczy się dalej”(cz. III) Edwardem Cyfusem
- o prelekcje, wykłady i pokazy
  - Mój ekologiczny ogródek -dr B. Markuszewski UWM Olsztyn, prof. J. Kopytowski
  - Naturalne sposoby ochrony roślin w naszym ogródku - prof. dr hab. T. Kurowski
  - Czym jest żywność ekologiczna i dlaczego warto ją spożywać - prof. J. Tyburski
  - Ludowość jako inspiracja- W. Przewoźny Muzeum Etnograficzne w Poznaniu
  - „Pszczelarstwo” – mgr M. Wroniszewska MBL- PE w Olsztynku
  - „Barwienie tkanin metodami naturalnymi”, „Oko diabła – historia i tajemnice barwienia indygo” - Katarzyna Schmidt-Przewoźna, Instytut Włókien i Roślin Zielarskich

W Targach wzięło udział 72 wystawców.

27. 9 września 2010- Koncert KARUZELA GROUP – OSIECKA NORWAY - Polska

liryka w norweskim brzmieniu. Koncert odbył się w Kościółku mazurskim na terenie Parku Etnograficznego.

28. 12 września 2010 – Europejskie Dni Dziedzictwa

W dniach 10 – 17 września odbywały się na Warmii i Mazurach Europejskie Dni Dziedzictwa, tegoroczny temat „Od pomysłu do przemysłu”. Pracownik muzeum oprowadzał po wystawie „Gorzelnie w historii i kulturze Mazur Zachodnich”.

29. 12 września – OLSZTYNECKIE ŚWIĘTO CHLEBA

Impreza współorganizowana przez Urząd Miejski i MGOK w Olsztynku

W programie: obrzęd dożynkowy, koncert kapeli „Śparogi”, tańce warmińsko – mazurskie w wykonaniu zespołu „Roztańczone Nutki” ze szkoły Podstawowej w Elgnówku, sztafeta żniwna, konkursy: plastyczny, młócenia cepami, wieńców i stoików dożynkowych, gwiazda dożynek , Kapela Bawarska „BAYEROCK”

30. 17 września - spotkanie z autorem Andrew Tarnowskim, autorem książki "Ostatni

Mazur", wieloletnim reporterem Reuters News Agency w Polsce.

Spotkanie poświęcone było promocji nowej książki p. Tarnowskiego "Rdzawe szable, blade kości... Jak zostałem mazurskim chłopem"

Współorganizator spotkania: Towarzystwo Przyjaciół Olsztynka.

31. 23 września - "Jak to z lnem było" w ramach OLSZTYŃSKICH DNI NAUKI

Plenerowa impreza interaktywna o charakterze edukacyjnym, przeznaczona dla dzieci, młodzieży i dorosłych. Scenariusz oparty został na bajce Marii Konopnickiej „Jak to ze lnem było”. Grupa uczestników przy wejściu do muzeum otrzymała tekst bajki i wskazówki, według których powinna poruszać się po poszczególnych chałupach i zagrodach, tak aby poznać kolejne etapy obróbki lnu i porównać je z tekstem bajki.

32. 3 października: Jesienne smaki i śmiech pod strzechą w skansenie.

Jesienne smaki

W programie:

- kopanie ziemniaków i pieczenie ich w ognisku
- ziemniaki w mundurkach, placki ziemniaczane, zupa z jesiennych warzyw, pieczone jabłka (poczęstunek w chałupach)
- jesienne korale, stemple, kwiaty i girlandy z liści (karczma z Małszewa)

II Festiwal Kabaretów Wiejskich o laur Don Kichota

W konkursie o laur Don Kichota udział wzięły kabarety: „Bes Szans” z Lidzbarka Warmińskiego, „Warmińskie Straszdyła” z Węgoja, kabaret Miejskiej Biblioteki w Barczewie i Krzysztof Iwańczyk.

Gościnnie wystąpili: kabaret „Czyści jak łza” i grupa „Ortalion”

33. 15 października Salon Wystawowy: wernisaż wystawy „Pastel Art” – pastele Marka Świąteckiego.

34. 5 grudnia, Park Etnograficzny: event „Rybka na ludowo”

Przedsięwzięcie przygotowane przez agencję reklamową w ramach kampanii promującej spożycie ryb i produktów rybnych ze szczególnym uwzględnieniem produktów akwakultury.

W programie:

- o degustacja potraw przyrządzanych podczas trwania imprezy
- o porady dietetyków
- o prezentacja sposobów wędzenia i grillowania ryb
- o konkurs kucharzy amatorów - udział piątki finalistów programu tv „Rybka na ludowo”
- o konkursy pod hasłem „sprawdzamy wiedzę o rybach i potrawach rybnych”
- o goście gotują: Jarosław Jakimowicz, Tomasz Bednarek, Wojciech Charewicz
- o rozdawanie bezpłatnej broszury z przepisami na potrawy z ryb.

35. 11 grudnia, Salon Wystawowy: koncert zespołu „Czerwony Tulipan”

Koncert organizowany przez MGOK w Olsztynku. Wstęp płatny.

36. 19 grudnia, Salon Wystawowy i rynek miasta - Regionalny Jarmark Wigilijny

Impreza zorganizowana wspólnie z Samorządem Woj. Warmińsko-Mazurskiego, Urzędem Miejskim i MGOK w Olsztynku

Salon Wystawowy

- o wystawa okolicznościowa „Wieczór wigilijny na Mazurach. Tradycja i współczesność”
- o warsztaty ozdób choinkowych i świątecznych prowadzone przez pracowników MBL-PE, Klub Seniora i Warsztaty Terapii Zajęciowej z Olsztynka
- o przedstawienie dla dzieci „Bajka o Świętej Rodzinie i szarym pajęczku”(Teatr Prawie Dorosły z Bartąga)
- o Jasełka po mazursku w wykonaniu Gimnazjum z Olsztynka
- o koncert kolęd – zespół „BABSZTYL
- o wystawy: „ Tajemnice muzealnych magazynów”, „Pastelart – prace Marka Świąteckiego

Rynek miasta

- o żywa szopka z udziałem muzealnych zwierząt: koni, kóz i gęsi
- o kiermasz świąteczny: choinki, bombki i ozdoby choinkowe, kulinaria, wędliny, ryby, ciasta i słodczyce (35 stoisk, w tym 13 z sieci „Dziedzictwo Kulinarne Warmia, Mazury i Powiśle”).
- o konkurs na amatorską szopkę, ozdobę choinkową i stroik
- o prezenty od Mikołaja i wigilijne co nieco od Burmistrza
- o scena przed Salonem: koncerty kolęd w wykonaniu dzieci i młodzieży z olsztyńskich przedszkoli i szkół, występy grup z MGOK oraz zespołów „Babszty” i „Hight Light”
- o Pokaz tańca z ogniami - zespół „Fire Dream”

37. 19 grudnia, Park Etnograficzny, Karczma ze Skandawy: premierowy pokaz filmu 3D „ Od ziarenka do bochenka” w ramach projektu „Unowocześnienie stałych ekspozycji w Muzeum Budownictwa Ludowego” . Odbędzie się kilka projekcji filmu, dodatkowo odbyły się warsztaty pieczenia chleba i warsztaty rzeźby w glinie .

Udział w imprezach poza muzeum :

1. 27 marca : prezentacja tradycyjnego warmińskiego stołu wielkanocnego podczas III Kiermaszu Wielkanocnego „Wielkanocne Smaki Warmii i Mazur” zorganizowanego przez Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Olsztynie na dziedzińcu Muzeum Warmii i Mazur.

2. 3 lipca : **III Kiermas Warmiński w Bałdach**. Współpraca organizacyjna oraz stoisko reklamujące muzeum. Pokaz tkania i mielenia zboża na żarnach, sprzedaż pamiątek i wydawnictw.
3. **19 września – udział muzeum w Wojewódzkich Dożynkach w Lidzbarku Warmińskim:**
  - o stoisko reklamujące muzeum
  - o pokazy: pieczenia podpłomyków, młócenia zboża, mielenia ziarna
4. 18 grudnia, udział MBL-PE w II Warmińskim Jarmarku Świątecznym w Olsztynie
W Domu Gazety Olsztyńskiej MWM zaprezentowano wystawę „Stoły Wigilijne”.

II. Zbiory i ekspozycje

1. Wystawy stałe :

- Karczma ze Skandawy MBL-PE

„Tkaniny Barbary Hulanickiej”

Prezentacja 16 tkanin – dywanów dwuosnowowych wykonanych przez autorkę, znajdujących się w zbiorach MBL- PE w Olsztynku.

Autor scenariusza: J. Wieczerek

- Dom Mrongowiusza MBL-PE

- o „K. C. Mrongowiusz”

Wystawa poświęcona życiu i działalności Krzysztofa Celestyna Mrongowiusza. Wystawa ze zbiorów Muzeum Warmii i Mazur.

2. Wystawy czasowe :

- Salon Wystawowy MBL-PE :

- o Ekspozycje okolicznościowe przygotowane w Salonie Wystawowym z okazji Jarmarku Wielkanocnego : płaskorzeźby o tematyce wielkanocnej, pisanki, drapanki i jajka ozdobione innymi technikami, baranki wielkanocne, kieliszki do jajek. Autor scenariusza i aranżacja: J. Wieczerek

- o „Przyroda w fotografii” – wystawa prac artystów fotografików Okręgu Warmińsko-Mazurskiego Związku Polskich Fotografów Przyrody (czynna od 1 lipca do 30 września).
Autor scenariusza: J. Monkiewicz

- o „Tajemnice muzealnych magazynów” (czynna od 2 listopada 2009)

Ekspozycja muzealiów z muzealnych magazynów, które uporządkowane zostały w „sektory” tematyczne, umożliwiające w czasie trwania wystawy prowadzenie zajęć edukacyjnych dla dzieci i młodzieży z zakresu stroju ludowego,

garncarstwa, tkactwa oraz innych zajęć o tematyce regionalnej. Autor scenariusza:

J. Wieczerek, aranżacja: M. Świętecki.

- o „Wieczór wigilijny na Mazurach. Tradycja i współczesność”

Wystawa przygotowana z okazji Jarmarku Wigilijnego, prezentująca przeobrażenia obyczajowe dotyczące wieczoru wigilijnego na Mazurach w XX w. ukazane poprzez wizerunek stołów wigilijnych (mebli, zastawy stołowej, obrusów i potraw wigilijnych), choinek, opraw okien (różne rodzaje firan). Potrawy przygotowane zostały we własnym zakresie przez pracowników muzeum. Wszystkie meble i zastawa na stół z pocz. XX w. ze zbiorów MBL PE. Zastawa i obrusy na pozostałe stoły ze zbiorów prywatnych. Autor scenariusza i aranżacja: J. Wieczerek

➤ Chałupa z Chojnika

- o „Nasze dziedzictwo - aleje przydrożne Warmii i Mazur”. Wystawa na temat ginących alei przydrożnych wypożyczona z Regionalnego Ośrodka Badań i Dokumentacji Zabytków w Olsztynie (czynna od 15 kwietnia do 31 maja)
- o „Świat dziecka. Stare i nowe zabawki ludowe”

Ekspozowane obiekty pochodzą ze zbiorów Muzeum Budownictwa Ludowego w Olsztynku, Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie oraz ze zbiorów prywatnych. Autorka scenariusza i aranżacji wystawy- J. Wieczerek. Wystawa prezentuje następujące zagadnienia:

- „Wychowanie, nauka i zabawa dawniej..”
- „Współczesne zabawki ludowe”,
- „Życie na wsi w oczach twórców ludowych”,
- „Wieś w miniaturze”,
- „Bawialnia – zapraszamy do zabawy!”

Autor scenariusza i aranżacja: J. Wieczerek

(Czynna do 11 lipca do 31 października)

➤ Chałupa z Burdajna

- o Poplenerowa wystawa prac studentów Architektury i Krajobrazu UWM w Olsztynie. (czynna od 1 lipca do 31 października)
- Poddasze karczmy ze Skandawy
- o „Zapomniane skarby kultury. Stroje ludowe Polski i Ukrainy w rysunkach Jerzego Głogowskiego i Kajetana Wawrzyńca Kielisińskiego”. Wystawa ta jest wynikiem

odnalezienia w ukraińskich instytucjach kolekcji rysunków, akwarel i akwafort. Wystawa jest własnością Towarzystwa Przyjaciół Muzeum Etnograficznego w Toruniu. Autor scenariusza: A. Błachowski, aranżacja: J. Wieczerek. (czynna od 1 maja do 31 października).

➤ Młyn wodny z Kaborna :

- „Młyny Warmii i Mazur – wczoraj i dziś” (czynna od 15 kwietnia do 30 lipca) Prezentacja współczesnych i archiwalnych fotografii młynów z terenu obecnego województwa warmińsko – mazurskiego. Przedstawiono 12 młynów wraz z dokładnymi opisami i ich historią. Opisano zasadę działania kół wodnych, turbiny wodnej oraz zawód młynarza w ujęciu historycznym. Wystawa wzbogacona została o kolekcję widokówek ze zbiorów prywatnych, wypożyczoną specjalnie na otwarcie wystawy. Autorzy scenariusza i aranżacja: P. Loewert (wolontariusz Fundacji Borussia) i pracownicy Działu Architektury.

- „Gorzelnie w historii i kulturze Mazur Zachodnich”

Wystawa przedstawia historię i dziedzictwo techniczne gorzelnictwa w d. Prusach Wschodnich. Efekt badań terenowych w powiatach ostródzkim, nidzickim i działdowskim. Zdokumentowano zachowane tam resztki architektury przemysłowej i historycznej technologii produkcji. Wystawę urozmaicają cytaty tekstów żartobliwych przyśpiewek z przełomu XIX i XX o obyczaju alkoholowym. Minirecital pieśni biesiadnych Mariana Czarkowskiego. Autorzy scenariusza i aranżacja: pracownicy Działu Architektury (wystawa czynna od 7 sierpnia do 31 października).

➤ Park Etnograficzny :

- „Rybacko jeziorne” - ekspozycja sprzętu rybackiego : kozaków, sieci, miroy i łodzi.

➤ Wiatrak z Dobrocina :

- " Chałupy podcieniowe - zanikające piękno"

Autorami wystawy są wolontariusze z Fundacji Borussia, którzy pracując w muzeum udokumentowali jedno z najpiękniejszych zabytków architektury drewnianej regionu - chałupy podcieniowe, zwane powiślańskimi. Historia tej architektury to wpływ mennonitów - osadników holenderskich, którzy przybyli w XVI w. do protestanckich Prus Książęcych. Autorzy scenariusza: M. Karuc i D. Huber i pracownicy Działu Architektury. Aranżacja: M. Karuc i D. Huber. (wystawa czynna od 13 sierpnia do 31 października).

➤ Szkoła z Pawłowa :

- „Zioła nie tylko lecznicze”

Wystawa przygotowana z okazji Święta Ziół (15 sierpnia). Celem wystawy było ukazanie wielowiekowej tradycji zielarstwa, ziółolecznictwa, ziół leczniczych w kulturze ludowej i jej

kontynuacji we współczesnym świecie. Oprócz produktów zielarskich oraz produktów wytworzonych na bazie ziół, na wystawie prezentowano kilkadziesiąt gatunków najpopularniejszych ziół, dziko rosnących lub uprawianych w ogrodach w ogrodach Muzeum. Wystawę wzbogacono o plansze z ludowymi przysłowiami ludowymi, ciekawostkami o ziołach oraz wizerunkami i życiorysami świętych, związanych z przyrodą i ziołolecznictwem. Autor scenariusza i aranżacja: J. Wieczerek

➤ Dom Gazety Olsztyńskiej w Olsztynie

„Stoły wigilijne” - wystawa eksponowana podczas II Warmińskiego Jarmarku Wigilijnego. Prezentowała stoły wigilijne ludności zamieszkującej regiony Warmii i Mazur. Dwa stoły – warmiński i mazurski, ukazywały tradycje wigilijne ludności autochtonicznej tych regionów, pozostałe: kurpiowski, mazowiecki, wielkopolski, kresowy oraz niemiecki, litewski, węgierski i ukraiński - ludności, która osiedliła się na Warmii i Mazurach po II wojnie światowej. Autor scenariusza i aranżacja: J. Wieczerek

3. Zbiory i prace nad zasobami, nauka i upowszechnianie:

- a. Uzupelnienie ekspozycji architektury „zagrody powiślańskiej”. Kontynuacja budowy kopii stodoły ze wsi Bramka, gm. Morąg uzupełniającej zabudowę zagrody powiślańskiej, przeznaczonej do funkcji gospodarczych Muzeum.
- b. Uzupelnienie ekspozycji MBL o przykłady budownictwa z okresu średniowiecza. Kontynuacja prac nad budową osady Amalang:
  - złożenie wniosku na dokumentację budowy osady Amalang w ramach projektu do Programu Współpracy Transgranicznej Litwa – Polska – Rosja 2007 – 2013, tytuł projektu „CROSSROADS 2.0- Lagoons as crossroads of tourism and interactions of the people of South- Eastern Baltic: from history to present”. Głównym partnerem projektu jest Uniwersytet im. Immanuela Kanta w Kaliningradzie
  - prace budowlane: ułożenie ziemnego kabla energetycznego zasilającego „Amalang”, budowa konstrukcji dwóch nowych obiektów i wykonanie pokrycia trzcinowego
  - budowa kopii strażnicy krzyżackiej z Jemiołowa:
    - konsultacje z inż. arch. J. Koperkiewiczem i prof. W. Świętosławskim w sprawie budowy strażnicy oraz z dr A. Koperkiewiczem w sprawie projektowanych detali architektonicznych
    - przygotowanie prezentacji na temat historii badań archeologicznych w Jemiołowie, odkrycia fundamentów krzyżackiej wieży obserwacyjno –

mieszkalnej, architektury tego obiektu i uzasadnienie celu rekonstrukcji na terenie MBL, prezentacja tematu na posiedzeniu Rady Miasta Olsztynka.

- opracowanie dokumentacji projektowej wieży strażniczej z Jemiołowa przez inż. arch. Jan Koperkiewicza
- wystąpienie do Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z wnioskiem o ustalenie lokalizacji kopii wieży na terenie tzw. Wzgórza Czarownic.
- prace budowlane: wykonanie wykopu pod fundamenty, murowanie ścian fundamentowych z kamienia naturalnego, wykonanie ław żelbetowych, bitumicznej izolacji poziomej oraz geodezyjnego wytyczenia budynku.

c. Uzupelnienie zbiorów. Rozpoczęcie budowy zespołu budynku gospodarczego (toalety) i chatupy podcieniowej z Królewa (obsługa turystów i parkingu) w kompleksie parkingowym. Stan na koniec roku - wybudowano fundamenty budynków.

d. Konserwacja i uruchomienie wiatraka z Wodzian

- uzyskanie dofinansowania z MK i DN na projekt „Konserwacja i uruchomienie wiatraka typu „koźlak” z Wodzian do celów edukacji muzealnej” (Dziedzictwo Kulturowe, Priorytet 2: „Wspieranie działań muzealnych”) w kwocie 50 000,00 zł oraz ze środków Marszałka Województwa Warmińsko- Mazurskiego 118 613,00 zł.
- projekt remontu wiatraka i nadzór: prof. J.Święch (UJ Kraków), dr J. Adamczewski (SBL-ZW Wolsztyn), dr A. Kuberka, wykonawca prac cieśla Henryk Szymoniak z Szepietowa.
- wykonanie prac konserwatorskich i fumigacyjnych (szczegółowy opis prac w p. IV)

e. Unowocześnienie stałych ekspozycji w MBL-PE

Realizacja projektu dofinansowanego z MKiDN z programu Mecenat 2010 „Ochrona dziedzictwa kultury ludowej, popularyzacja twórczości ludowej”. Projekt zakłada unowocześnienie tradycyjnej formy aranżacji wystaw wewnątrz chatup wiejskich o nowe, atrakcyjne dla widza środki i formy wyrazu:

- wprowadzenie wirtualnych przedstawień postaci, zdarzeń emitowanych w przestrzeni ekspozycji muzealnej przez trójwymiarową technologię 3D;
- wprowadzenie manekinów (artefaktów) dawnych mieszkańców chatup z aranżacją ich funkcji domowych, zawodowych w świecie przedstawionym

f. Przeprowadzone kwerendy:

- kontynuacja kwerend w archiwach, muzeach, bibliotekach i innych ośrodkach w Polsce i za granicą dotycząca historii powstania, działalności i rozwoju MBL-PE w związku z pracami nad monografią muzeum: Archiwum Geheimes Staatsarchiv

Preußischer Kulturbesitz in Berlin-Dahlem, Biblioteka Staatliche Bibliothek Preussischer Kulturbesitz, Archiwum Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie, Regionalnym Ośrodku Badań i Dokumentacji Zabytków w Olsztynie, Ośrodku Badań Naukowych w Olsztynie.

- kwerendy dotyczące tematu gorzelnictwa na Warmii i Mazurach w związku z organizowaną wystawą „Gorzelnie w historii i kulturze Mazur Zachodnich”:
  - w Wojewódzkim Urzędzie Ochrony Zabytków w Olsztynie
  - w Regionalnym Ośrodku Badań i Dokumentacji Zabytków w Olsztynie;
  - w Ośrodku Badań Naukowych w Olsztynie;
  - w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej w Olsztynie
- kwerenda w antykwariacie „Antyki” w Olsztynie
- kwerendy na temat zabawek w związku z planowaną wystawą „Świat dziecka. Stare i nowe zabawki ludowe”: w Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie i w Muzeum Etnograficznym w Toruniu
- kwerenda obiektów z wystawy „Zapomniane skarby kultury. Stroje ludowe Polski i Ukrainy w rysunkach Jerzego Głogowskiego i Kajetana Wawrzyńca Kielisińskiego” w Muzeum Etnograficznym w Toruniu
- kwerendy w terenie mające na celu pozyskanie muzealiów do zbiorów muzeum (Korsze, Olsztyn, Odmy, Jonkowo)
- kwerendy w archiwach Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Olsztynie i Oddziału Terenowego WUOZ w Elblągu w związku z wystawą „Chałupy podcieniowe - zanikające piękno"
- g. Pozyskanie 241 szt. muzealiów ruchomych na łączną kwotę 17 258,05 zł.,
  - w tym: w drodze zakupu : 211 szt. na kwotę 11 858,05 zł.
  - dary : 30 szt. na kwotę 5 400,00 zł.Do Działu Kultury Materialnej zakwalifikowano 47 szt., do Działu Sztuki Ludowej 41 szt., jako pomoce naukowe (PN) 153 szt.
- h. Katalogowanie zbiorów w programie elektronicznym „Musnet Błękitny”:
  - wprowadzenie danych 2612 szt. muzealiów ruchomych z zakresu kultury materialnej.
- i. Opracowano karty inwentarzowe 205 muzealiów z zakresu kultury materialnej i współczesnej sztuki ludowej.
- j. Do biblioteki i archiwum pozyskano 236 jednostek ewidencyjnych na łączną kwotę 7131,23 zł.

w tym : w drodze zakupu 157 szt., na kwotę 5934,23 zł.

prenumerata	7 szt.	na kwotę	451,00 zł.
dary	48 szt.	na kwotę	413,00 zł.
wymiana	24 szt.	na kwotę	333,00 zł.

- k. W programie bibliotecznym MAK opracowano 298 opisów bibliograficznych i wpisano 250 dokumentów
- l. Opracowanie 14 kart inwentarzowych architektury na terenie MBL.
- m. Zabezpieczanie i konserwacja muzealiów nieruchomych :
- o stałe przeglądy stanu zachowania obiektów architektury na terenie MBL
  - o typowanie obiektów do konserwacji, nadzór i dokumentacja prac remontowo- konserwatorskich w obiektach
  - o przeprowadzenie prac grzybo- i owadobójczych oraz dezynsekcyjnych w obiektach:
    - wiatrak z Wodzian: konserwacja solnymi impregnatami o ochronie ognia, owady, grzyb oraz dezynsekcja wewnętrznych części : koła pałecznego i elementów konstrukcji oraz urządzeń młynarskich: odsiewacza i młynka
    - dezynsekcja belek w magazynie muzealnym w budynku z Prosnicy
    - powtórzenie fumigacji w wozowni z Tomaszkowa
    - prace grzybobójcze przy kolekcji uli kładowych i skrzynkowych
- n. Konserwacja muzealiów ruchomych :
- w pracowni konserwatorskiej muzeum przeprowadzono prace 119 sztuk muzealiów i PN-ów oraz tabliczek informacyjnych z terenu Parku Etnograficznego.
- o. Powołanie do życia wydawnictwa „Zeszyty Naukowe MBL-PE” (październik 2010). Do tej pory odbyły się 2 spotkania Redakcji Zeszytów. Aktualnie zakończono zbieranie tekstów do pierwszego numeru rocznika, trwa proces recenzyjny, zatwierdzono projekt okładki Zeszytów. Konstytuuje się również Rada Naukowa. Członkami Rady zgodzili się zostać: prof. dr hab. Anna Szyfer oraz dr hab. Ewa Strczyńska-Hodyl, prof. UAM, prof. dr hab. Krzysztof Młynarczyk.
- p. Projekty z dofinansowaniem zewnętrznym realizowane w roku 2010:
- „Unowocześnienie stałych ekspozycji w MBL-PE z wykorzystaniem technologii 3D oraz manekinów” („Mecenat 2010”). Uzyskane dofinansowanie: dotacja samorządowa 48 400,00, dofinansowanie MKiDN 39 600,00. Projekt zakończony i rozliczony w styczniu 2011 r.

- „Modelowa Lekcja Architektury Regionalnej”. Uzyskane dofinansowanie z MKiDN 25 000 zł i Samorządu 35 00 zł. Projekt zrealizowany i rozliczony.
  - „Konserwacja i uruchomienie wiatraka typu „koźlak” z Wodzian do celów edukacji muzealnej” (Dziedzictwo Kulturowe, Priorytet 2: „Wspieranie działań muzealnych”) Uzyskane dofinansowanie: dotacja samorządowa 118 613,00, dofinansowanie MKiDN 50 000,00. Projekt zrealizowany i rozliczony.
  - „ Rybka na ludowo”, projekt upowszechniający tradycyjne ludowe i regionalne kulinaria na bazie ryb słodkowodnych. Uzyskane dofinansowanie z Agencji Modernizacji i Restrukturyzacji Rolnictwa (Priorytet 3.1) 541 500,00. Projekt zrealizowany, planowane zakończenie rozliczenia – styczeń 2011 r.
- q. Opracowanie i złożenie aplikacji w 2010 r. do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego o udzielenie dotacji na projekty :
- z priorytetu Infrastruktura Kultury: Poprawa infrastruktury i wyposażenie pracowni w celu prowadzenia lekcji muzealnych: „Konik polski, spadkobierca Tarpana”
  - „Ogrody w zagrodach wiejskich i zieleń w założeniach pałacowo-parkowo-folwarcznych na Warmii i Mazurach - warsztaty edukacyjne.”
- r. Wypożyczenia :
- do muzeów i innych instytucji - 88 szt. muzealiów (Gminny Ośrodek Kultury w Lasecznie, Wytwórnia Filmów Dokumentalnych i Fabularnych, Biblioteka Publiczna w Olsztynku, Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Olsztynie, Muzeum Warmii i Mazur)
  - z muzeów i innych instytucji kolekcji – 183 szt. (Towarzystwo Przyjaciół Muzeum Etnograficznego w Toruniu, Muzeum Warmii i Mazur, „Pastel Art” Marek Świątecki
  - od osób prywatnych - 33 szt.
- s. Wykonanie 93,5 mb tkaniny typu „szmaciak” w pracowni tkackiej.
- t. Wykonanie dokumentacji fotograficznej :
- z przebiegu bieżących prac budowlanych, remontowych oraz konserwatorskich
  - 566 muzealiów ruchomych
  - organizowanych imprez i wystaw
- u. Przyjęcie do muzeum zabytków ruchomych przekazanych przez pracownię archeologiczną ARCHEO-ADAM z wykopalisk prowadzonych na przedzamczu w Lidzbarku Warmińskim.
- v. Mecenat muzeum nad projektem artystycznym zakończonym wydaniem płyty CD pt. „Stoji łoseł kele drogi” zespołu folkowego „Babsztyl”. Celem mecenatu jest

wzbogacenie współczesnej kultury społeczności Warmii i Mazur o dziedzictwo muzyczne folkloru i jego upowszechnianie w formie płyt CD.

- w. Nawiązanie współpracy z Instytutem Włókien Naturalnych i Roślin Zielarskich w Poznaniu. Efektem współpracy jest uczestnictwo Pani Katarzyny Schmidt-Przewoźnej w „Święcie Ziół” z wykładem oraz pokazem barwienia tkanin metodami naturalnymi.
- x. Spotkanie robocze z pracownikami UWM wydziału Gospodarki Przestrzennej w sprawie planu zagospodarowania i rozwoju MBL. Ustalenie zakresu współpracy Muzeum z grupą studentów w penetracji terenu województwa w celu odszukania obiektów architektury zabytkowej kwalifikującej się do translokacji do muzeum.
- y. Kontynuacja prac nad porządkowaniem archiwum MBL oraz archiwum fotografii, skanowanie materiałów ikonograficznych
- z. Zakup zabytkowych sani ze stadniny koni w Kadynach. Pozyskanie kompletu znaczników do wypalania koni.
- aa. Wykonanie 8 kopii mebli i zabawek ludowych.
- bb. Inwentaryzacje:
  - inwentaryzacja zbiorów znajdujących się w chałupach w związku z zakończeniem sezonu turystycznego.
  - rozpoczęcie inwentaryzacji muzealiów ruchomych, pomocy naukowych i depozytów znajdujących się w magazynach i depozytach MBL-PE.

IV. Prace remontowo-budowlane

Prace wykonane przez ekipę remontowo-budowlaną MBL-PE

1. Stodoła z Bramki (kontynuacja inwestycji własnej - stolarnia i ciesielnia oraz moduł edukacyjny):
  - Wykonano montaż belek stropowych
  - Dokonano montażu stalowej konstrukcji stropu podwieszanego
  - Dokonano montażu sufitowych płyt gipsowych
  - Wykonano podbudowę posadzek
  - Zbudowano instalację elektryczną wewnętrzną
  - Wymurowano cegłą pola konstrukcji ścian
  - Dokonano montażu instalacji elektrycznej ogrzewania podłogowego
  - Wykonano kanały posadzkowe odprowadzające trociny od maszyn stolarskich
  - Wykonano instalację termiczną posadzek
  - Zamontowano grzejniki w części socjalnej

- Wykonano ocieplenie i deskowanie górne stropu
  - Wykonywano betonowanie posadzek
2. Spichlerz dworski ze Skandawy:
- Wykonano malowanie ścian wewnętrznych pomieszczeń działów Administracyjno – Gospodarczego, Oświatowego i korytarza I piętra
  - Dokonano przebudowy instalacji oświetleniowych i montażu lamp w remontowanych pomieszczeniach
  - Wykonano dodatkowy punkt grzewczy w łazience na I piętrze
  - Zamontowano uszczelki okien pomieszczeń obiektu i dokonano niezbędnych napraw
3. Chałupa z Bartążka:
- Uszczelniono ściany zewnętrzne suszonym mchem
  - Pomalowano ściany wewnątrz pomieszczenia
  - Wykonano część okiennic obiektu
4. Chałupa z Burdajna:
- Wykonano i zamontowano schody do piwnicy obiektu
  - Wykonano remont tynków elewacji obiektu
5. Młyn wodny z Kaborna:
- Wykonano przebudowę mocowania osi koła młyńskiego
  - Zbudowano koło młyńskie o konstrukcji pozwalającej uruchomić element napędu
  - Oczyszczono koryto rzeki w bezpośrednim sąsiedztwie młyna
6. Osada pruska „Amalang”:
- Ułożono ziemny kabel energetyczny zasilający „Amalang”
  - Zbudowano konstrukcję dwóch nowych obiektów
  - Wykonano pokrycie trzcinowe obiektów
7. Karczma ze Skandawy:
- Wyremontowano obróbki kominów
  - Wykonano zasilanie energetyczne i budowę latarni ulicznej
8. Kapliczka z Giedajta:
- Remont tynków
  - Malowanie elewacji
9. Obórka z Kaborna: wykonano podłogę w pomieszczeniu obiektu
10. Salon Wystawowy:
- Wykonano remont murów kamiennych w przyziemiu obiektu

- Wykonanie parapetu zewnętrznego z dachówki ceramicznej – „karpiówki”
11. Wiata z Łęgut na składowanie materiału drzewnego (inwestycja własna):
- Dokonano geodezyjnego wytyczenia obiektu
  - Wykonano prace przy kształtowaniu przyległego terenu
  - Układano płyty betonowe na podjazdach i wewnątrz obiektu
  - Wykonano montaż ścian konstrukcyjnych
  - Przygotowano elementy i dokonano montażu więźby dachowej
  - Wykonano deskowanie połaci dachowych
  - Wykonano pokrycie dachu papą asfaltową
  - Wykonano izolację przeciwwilgociową ścian fundamentowych
  - Wykonano fundamenty obiektu
  - Dokonano wymurowania wewnętrznych ścian fundamentów
12. Dzwonnica z miejscowości Kot:
- Dokonano montażu obiektu
  - Wykonano odbudowę instalacji odgromowej
13. Chałupa z Gązwy:
- Wykonano glinianą polepę w sieni
  - Wykonano remont ogrodzenia zagrody mazurskiej z chałupą z Gązwy
14. Chałupa z Chojnika: wykonano wewnętrzną instalację oświetleniową
15. Ogrodzenia.
- Wykonano remont ogrodzenia zagrody z chałupą Kaborno I
  - Wykonano remont płotu przy chałupie z Zielonki Pasłęckiej
  - Wykonano ogrodzenie żerdziowe paśnika przy chałupie z Łutynowa
16. Wieża z Jemiołowa (inwestycja własna - rekonstrukcja średniowiecznej wieży krzyżackiej)
- Wykonano wykop pod fundamenty
  - Wybudowano odcinek 150 mb wodociągu p. poż na potrzeby osady „Amalang”
  - Kontynuowano murowanie ścian fundamentowych z kamienia naturalnego
  - Wykonano ławy żelbetowe
  - Wykonano bitumiczną izolację poziomą
  - Dokonano geodezyjnego wytyczenia budynku
17. Owczarnia z Purdki
- Dokonano wymiany części podwalin obiektu

- Dokonano wymiany części zniszczonych elementów ścian konstrukcyjnych

18. Prace w zakresie organizacji wystaw i imprez w MBL.

- Montowano stoiska handlowe
- Remontowano amfiteatr
- Wykonano sprzęt wystawienniczy
- Budowano zasilenia energetyczne stoisk i wystaw
- Rozbudowano punkty reklamowe w terenie
- Przygotowano zaplecze techniczne do organizacji Festiwalu Bałtyjskiego

19. Obiekty małej architektury.

- Wykonano klatki dla królików.
- Wykonano budy dla psów (5 szt.)
- Wykonano karmniki dla ptaków (6 szt.)
- Zbudowano szopkę świąteczną

Prace budowlane realizowane przez wykonawców zewnętrznych

1. Inwestycja własna „Budowa zespołu budynku gospodarczego (toalety) i chałupy podcieniowej z Królewa (obsługa turystów i parkingu)” w kompleksie parkingowym. Przewidziano wykonanie stanu „zero” (wykop fundamentu, przyłącza mediów). Budowa ze środków własnych (przeznaczono 335 tys.). Stan na koniec roku - wybudowano fundamenty budynków.

2. Konserwacja i uruchomienie wiatraka typu „koźlak” z Wodzian

- Zabezpieczenie od strony wewnętrznej elementów drewnianych konstrukcji i wyposażenia w tym konserwacja solnymi impregnatami o ochronie ogień, owady, grzyb.
- Dezynsekcja wewnętrznych części : koło paleczne i porażone przez owady elementy konstrukcji.
- Rozbiórka pokrycia zewnętrznego dachu, uzupełnienie pokrycia dachu, ułożenie kontrłat i łąt, ułożenie pokrycia gontem.
- Wykonanie schodów zewnętrznych, galerii, poręczy i pomostów.
- Rekonstrukcja windy, transmisji z wałem sprzęgła.
- Naprawa skrzyni mącznej, rękawów, transmisji z kołem palecznym, młynka do czyszczenia zboża,
- wymiana palców w kole palecznym.
- Rekonstrukcja regulatora rozstawu kamieni.
- Naprawa i rekonstrukcja hamulca i bębna

- Wykonanie nowych schodów wewnętrznych i balustrad.
- Wykonanie dyszla z kołowrotem i pachotkami.
- Demontaż skrzydeł wiatraka.
- Wykonanie nowych skrzydeł wiatraka wraz z zapierzeniem oraz ich montażem.
- Przegląd elementów wiatraka, siodła, wału, podwalnicy, smarowanie i konserwacja.
- Poszycie zewnętrzne-oczyszczenie zabezpieczenie antybiologiczne. Ochrona przed ogniem owadami i grzybem.

3. Stodoła z Bramki

- Wykonano zaplecze socjalne: szatnię, łazienki i toalety

V. Prace rolnicze, ogrodnicze oraz hodowlane

1. Prace polowe (ogródki, pola) :

- przygotowanie areałów rolnych pod zasiew i sadzenie ziemniaków – orka, bronowanie, poprawianie kultury gleby, usuwanie kamieni z pól.
- zakup nasion zbóż i roślin motylkowych, sadzonek kwiatów
- zakup środków ochrony roślin, nawozów i ziemi ogrodniczej
- wysiew zbóż, kwiatów i roślin użytkowych
- posadzenie kwiatów i ziemniaków
- prace pielęgnacyjne w ogródkach kwiatowych : pielenie, stosowanie środków ochrony, nawożenie,
- przygotowanie ziemi, nawiezienie i zasadzenie sadu, podlewanie sadzonek
- sianokosy
- redlenie ziemniaków
- usuwanie obornika z budynków gospodarskich i nawożenie pól
- żniwa, zebranie płodów rolnych
- zakup i siew poplonu (gorczycy i łubinu) na polach
- wykopki i zbiór buraków
- zakończenie sezonu uprawnego, przygotowanie łąk i pól uprawnych do przezimowania

2. Współpraca z Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz Polskim Związkiem Hodowców Koni :

- złożenie wniosków o dopłaty strukturalne
- zakup kolczyków, znakowanie i rejestracja zwierząt
- przeprowadzenie prób dzielności klaczy i wyrobienie licencji hodowlanej

3. Praca ze zwierzętami:

- czyszczenie, zabiegi pielęgnacyjne, korekcja racic, strzyżenie owiec
- przyjmowanie porodów koni, owiec i kóz
- zwierzęta urodzone :
  - 1 koza
  - 6 jagniąt
  - 3 cielęta
  - 11 królików
  - 20 kaczek
  - 36 kurcząt
- prezentacja zwierząt podczas imprez (w tym m.in. „żywa szopka” podczas Jarmarku Wigilijnego)
- pokazy strzyżenia owiec podczas imprez w Parku Etnograficznym
- ciągła opieka weterynaryjna : szczepienia, odrobaczanie zwierząt
- zakup leków, paszy i dodatków paszowych dla zwierząt
- praca z końmi w wozie i maszynach rolniczych
- utylizacja padłych zwierząt

4. Prace hodowlane:

- opracowanie profilu hodowlanego i poszukiwanie zwierząt do niego pasujących
- dobór par do rozrodu
- krycie dwóch klaczy zimnokrwistych ogierem Talon. Ogier ten spełnia warunki programu ochrony zasobów genetycznych. Potomstwo klaczy i ogiera Talon będzie stanowiło rezerwę rasy Polski Koń Zimnokrwisty w typie sztumskim.
- inseminacja krów hodowlanych
- wymiana hodowlana z p. W. Oczkowskim dwóch młodych tryczków na dwie młode jarki
- wizyta przewodniczącego Stowarzyszenia Hodowców Drobiu Rasowego – Czubałka Polska p. S. Roszkowskiego. Nawiązanie współpracy hodowlanej.
- udział specjalisty ds. hodowli w przeglądach hodowlanych, targach i innych imprezach (m.in. w stadninie koni w Rzeczej, Championacie Młodzieży Hodowlanej w Smolajnach, Targach ODR)
- współpraca z PAN oraz UWM w Olsztynie: z Katedrą Hodowli Koni i Jeździectwa, Katedrą Pszczelnictwa, Katedrą Hodowli Zwierząt Futerkowych i Łowiectwa
- prowadzenie pokazów i zajęć z dziećmi i młodzieżą na temat zwierząt hodowanych w muzeum
- zakup zwierząt :

- 4 klacze hodowlanych rasy konik polski z przeznaczeniem do prac polowych i pokazów edukacyjnych na terenie MBL - PE
  - zakup drobiu hodowlanego:
    - o kury hodowlane różnych ras 26szt
    - o gęsi 15szt.
    - o kaczki 12 szt.
    - o zakup jaj lęgowych
  - sprzedaż zwierząt
    - 2 konie
    - 3 kozy
    - 2 owce
    - 41 kur
    - 9 kaczek
    - 3 gęsi
    - 10 królików
    - sprzedaż jaj lęgowych
5. Opracowanie i złożenie wniosku do Programu Ochrony Zasobów Genetycznych dla ras: Konik polski i Polski Koń Zimnokrwisty w typie sztumskim.
  6. Budowa zagród i pomieszczeń dla zwierząt w celu lepszej ich ekspozycji i ułatwienia pracy z nimi :
    - budynku gospodarczego ze Skierek i grzebaliska wokół niego
    - klatek dla królików
    - klatki do prezentacji kurcząt i królików
    - budowa i modernizacja ogrodzeń pastwisk
    - budy dla psów
  7. Walka ze szkodnikami :
    - zakup siatki zabezpieczającej grzebalisko,
    - klatek do chwytania drapieżników
    - prowadzenie akcji deratyzacyjnej
  8. Zakup Ciągnika McCormick wraz z osprzętem i maszynami oraz powozu konnego Wagonette, mającego służyć pokazom edukacyjnym, pracy i treningu koni.
  9. Zakupy drobnego sprzętu i narzędzi do pracy w gospodarstwie rolnym, środków deratyzacji, higieny, dezynfekcji i bezpieczeństwa; konserwacja i naprawa maszyn sprzętu oraz uprzęży skórzanych.
  10. Udział pracowników rolnych w szkoleniu dotyczącym środków ochrony roślin.
  11. Udzielanie porad rolnikom i hodowcom odnośnie metod hodowlanych i utrzymania zagrożonych wyginięciem ras i gatunków zwierząt.
  12. Opracowanie materiału informacyjnego na temat hodowanych zwierząt dla pomocy muzealnych.

VI. Zajęcia i programy edukacyjne

1. Lekcje muzealne i warsztaty plastyczne dla dzieci i młodzieży ze szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych oraz szkół wyższych, przeprowadzone w Parku Etnograficznym i w Salonie Wystawowym :

Lp.	Temat lekcji	Ilość lekcji	Ilość osób
1	Nie świeci garnki lepią	37	615
2	Kaligrafia	53	1070
3	Modelowa lekcja architektury regionalnej	10	239
4	Zwierzęta gospodarskie dawniej i dziś	13	327
5	Sztuka papierowych kwiatów	18	307
6	Opowieści ze starego kufra	13	198
7	Malowanie na szkle	14	178
8	Warsztaty wielkanocne	25	521
9	Święta wielkanocne, tradycje i zwyczaje	3	60
10	Bożonarodzeniowe warsztaty świąteczne	14	280
11	Warsztaty -Adwent na Warmii i Mazurach w ramach projektu ze środków Ministerstwa Spraw Wewnętrznych RFN za pośrednictwem Związku Niemieckich Stowarzyszeń Społeczno –Kulturalnych w Polsce	2	28
12	Len - od rośliny do tkaniny	10	268
13	Bajki w stylu retro	1	2
14	Haft krzyżykowy	5	81
15	Pozdrowienia z muzeum. Moja pocztówka	1	15
16	Od ziarenka do chleba	1	36
17	Spotkanie z baśnią i legendą Warmii i Mazur w muzeum.	2	60
18	Ważne postaci dziejów Warmii i Mazur	2	51
19	Prusowie – dawni mieszkańcy Warmii i Mazur	1	30
20	Rzeźba w glinie	3	33
21	Stroje ludowe	1	15

	Razem	229	4413
--	--------------	------------	-------------

2. Pokazy dawnych zajęć wiejskich prezentowane podczas imprez na terenie Parku Etnograficznego i w Salonie Wystawowym: kowalstwo artystyczne w kuźni, tkactwo techniką jednoosnowową , tkactwo artystyczne techniką dwuosnowową, tkactwo na krosienkach tabliczkowych, rzeźba w drewnie, malowanie na szkle, korowanie żerdzi, kręcenie powrozów, garncarstwo historyczne – wypalanie naczyń we wczesnośredniowiecznym piecu ziemnym, toczenie naczyń glinianych na kole garncarskim, strzyżenie owiec, malowanie bombek i pisanek, darcie pierza, pranie i maglowanie, pisanie obsadka i gęsim piórem, wyrób kwiatów z bibuły, kopanie ziemniaków, wyrób masła w maselnicach, młócenie prosa i wyrób kaszy jaglanej w stępie, mielenie zboża przy pomocy żaren, młócenie zboża cepami, obróbka lnu
3. Warsztaty plastyczne prowadzone podczas imprez, związane tematycznie z zakresem imprezy: wykonywanie palm wielkanocnych, malowanie pisanek, malowanie bombek na choinkę, wykonywanie świeczek z węzy, tkactwo, wykonywanie zabawek na choinkę, malowanie kredkami.
4. Specjalna oferta lekcji muzealnych oraz warsztatów plastycznych na ferie zimowe 2010:
  - a. Ferie z aparatem fotograficznym
  - b. Bajki w stylu retro
  - c. „Nie święci garnki lepią „
  - d. Rzeźba w glinie
  - e. Mniejszości narodowe w Polsce
5. Wykonanie kopii drewnianych zabawek ludowych oraz mebli wykorzystywanych podczas lekcji muzealnych oraz przy grach i zabawach z dziećmi podczas imprez na terenie Parku Etnograficznego
6. Współpraca ze Stowarzyszeniem Wspólnota Kulturowa "BORUSSIA" :
 opieka merytoryczna nad 2 wolontariuszami w sezonie IX 2009 – VIII 2010 i 2 wolontariuszkami w sezonie IX 2010 – VIII 2011. : nadzór nad ich
 Zakres prac wolontariuszy:
  - zapoznanie się z zasobami muzeum, jego podstawową działalnością
  - nauka języka polskiego dla wolontariuszy z Niemiec
  - wykonywanie rysunków technicznych w Auto Cad na potrzeby Działu Architektury.

- dokumentacje rysunkowe obiektów architektury z terenu MBL-PE, w tym dokumentacje koła młyńskiego i wnętrz wystawowych karczmy ze Skandawy.
  - dokumentacje rysunkowe obiektów, w tym dokumentację karczmy z Małszewa oraz rysunki płotów litewskich.
  - praca w ramach projektu V edycji Konkursu Grantowego Fundacji „Borussia” „Międzynarodowy wolontariat w ochronie krajobrazu kulturowego na Warmii i Mazurach” w zakresie realizacji wystawy obrazującej stan zachowania zabudowy holenderskiej na terenach Powiśla.
  - przeprowadzenie kwerendy w archiwach Berlina (Archiwum Geheimes Staatsarchiv Preußischer Kulturbesitz in Berlin-Dahlem i Biblioteka Staatliche Bibliothek Preussischer Kulturbesitz) na temat budowy pierwszego skansenu w Królewcu w latach 1909 – 1913
  - udział w przygotowaniu i prowadzeniu lekcji muzealnych
7. Współpraca z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Olsztynie oraz Urzędem Miejskim w Olsztynku w ramach programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych: prowadzenie zimowych i letnich warsztatów „Nie święci garnki lepią” dla grupy dzieci z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.
  8. Współpraca z Liceum Plastycznym w Olsztynie w ramach projektu „Chopin w ceramicznym ogrodzie”. Młodzież z liceum odbyła na terenie Parku Etnograficznego dwutygodniowe warsztaty ceramiczne.
  9. Uzyskanie akredytacji Muzeum jako europejskiej instytucji goszczącej wolontariuszy w ramach Programu Młodzież Unii Europejskiej i statusu akredytowanej organizacji EVS w ramach Programu Młodzież w Działaniu Wolontariat Europejski.
  10. Realizacja projektu lekcji muzealnej dofinansowanego z MK i DzN „Modelowa Lekcja Architektury Regionalnej” program Dziedzictwo Kulturowe, Priorytet 3: „Kultura ludowa”). Dofinansowanie 25 000 zł.

Celem projektu było upowszechnianie wiedzy o różnych typach i konstrukcji drewnianego budownictwa regionalnego (bryła, wymiary, proporcje, konstrukcje, detale) z wykorzystaniem składanych modeli domów wykonanych w skali 1:25.

Proces nauki opierał się o: film o architekturze regionalnej, prezentację autentycznych materiałów budowlanych (drewno, słoma, trzcina, cegła, dachówka itp.), zeszyt edukacyjny z rysunkami konstrukcji i opisem teoretycznym oraz płytę CD z materiałami pozwalającymi na przeprowadzenie przez nauczyciela samodzielnie takiej lekcji. Projekt realizowany był w 10 szkołach lub ośrodkach

szkolno wychowawczych w woj. warmińsko-mazurskim. Miał na celu wyrównywanie szans w dostępie do edukacji wśród młodzieży ze środowisk defaworyzowanych (z niepełnosprawnościami, zamieszkującej tereny wiejskie, ograniczonych możliwościach finansowych).

Projekt został zrealizowany i zakończony.

11. Projekty złożone w listopadzie 2010 r. o dofinansowanie zewnętrzne z zakresu edukacji (rozstrzygnięcie konkursów w lutym 2011):

- do MKiDN z priorytetu Infrastruktura Kultury: Poprawa infrastruktury i wyposażenie pracowni w celu prowadzenia lekcji muzealnych: „Konik polski, spadkobierca Tarpana”
- do MKiDN „Ogrody w zagrodach wiejskich i zieleń w założeniach pałacowo-parkowo-folwarcznych na Warmii i Mazurach - warsztaty edukacyjne.”

12. Opieka merytoryczna nad:

- o stażystkami Urzędu Pracy: absolwentką etnologii Uniwersytetu im. M. Kopernika (VIII 2009- II 2010), absolwentką etnologii Uniwersytetu im. M. Kopernika (VII-IX 2010), absolwentką etnologii Uniwersytetu Wrocławskiego (VIII 2010- I 2011)
- o praktykantką - studentką etnologii UW (30 godz.)

13. Udzielone konsultacje etnograficzne:

- a. dla Szkoły Podstawowej z Węgoja w ramach projektu „Komputerowe muzeum wsi warmińskiej”: pomoc w poszukiwaniu eksponatów muzealnych pochodzących z terenów gminy Biskupie.
- b. dla Muzeum Etnograficznego w Warszawie : informacje o współczesnych twórcach ludowych z regionu Warmii i Mazur do publikacji pod roboczym tytułem „Leksykon współczesnej etnografii polskiej”
- c. przygotowanie materiałów i wsparcie merytoryczne studentki Wydziału Architektury Technische Universität w Wiedniu w pracy magisterskiej na temat „Budownictwa ludowego Prus Wschodnich”.
- d. dla studentki UWM, piszącą pracę magisterską na temat poezji Jana Kowalskiego z Ławy : zaproponowanie tematu, udostępnienie materiałów znajdujących się w zbiorach Muzeum, omówienie planu pracy.
- e. dla zespołu „Babsztyl” na temat folkloru muzycznego Warmii i Mazur

VII. Działalność promocyjna zasobów Muzeum i organizowanych imprez

1. Zamieszczenie reklamy muzeum i zbiorów muzealnych oraz organizowanych imprez i wystaw:
  - o w stacji radiowej: Radio Olsztyn
  - o telewizji : TVP Olsztyn, TeleTop
  - o prasie : „Gazeta Olsztyńska”, „Gazeta Wyborcza”, „Nasz Olsztyniak”, „Warto”, miesięcznik „Świat Podróże Kultura” (w specjalnej wiosennej edycji czasopisma na targi oraz w wydaniu lipcowo-sierpniowym) Przegląd Warmiński”.
2. Artykuły o muzeum w prasie oraz innych wydawnictwach:
  - o w Atlasie Turystycznym Polski firmy Telemark : informacje o regionach, zabytkach i innych atrakcjach
  - o w Letnim przewodniku – wakacje wydawnictwa KARTOGRAF Warszawa
  - o w miesięczniku "Voyager" - przekrojowy materiał o skansenach w Polsce
  - o w tygodniku „Gość niedzielny”
3. Przygotowanie i wydruk zaproszeń, plakatów, ulotek, tablic informacyjnych reklamujących organizowane imprezy i wystawy.
4. Instalacja banerów reklamujących organizowane imprezy (Olsztyn, Olsztynek, trasy dojazdowe do Olsztynka)
5. Wydanie ulotek innych:
  - o ulotki reklamowej muzeum w języku polskim, niemieckim i angielskim.
  - o ulotki informacyjnej „Kalendarz imprez w MBL-PE” na rok 2010
  - o ulotek w ramach reklamy „Pamiętki regionu Warmii i Mazur” na VI Ekologicznych Targach Chłopskich.
  - o ulotki dotyczącej oferty specjalnej dla dzieci i młodzieży „Ferie 2010”
6. Audycje radiowe :
  - o wywiad dla Radia Olsztyn na temat obrzędowości okresu karnawału na Warmii i Mazurach
  - o wywiad dla Radia Olsztyn na temat tradycji wielkanocnych na Warmii i Mazurach
  - o wywiad dla Radia Olsztyn na temat wystawy „Świat dziecka. Stare i nowe zabawki ludowe” podczas imprezy „Niedziela dla dzieci w skansenie”
  - o udział tkaczki p. L. Lentacz w audycji radiowej „Dlaczego tak rzadko coś sobie robimy i naprawiamy sami” w Radiu Olsztyn
  - o transmisja programu „Bliskie spotkania” Radia Olsztyn podczas Święta Ziół

- o relacja ze Święta Ziół i wywiady z uczestnikami jarmarku w I programie Polskiego Radia
  - o relacja z Jarmarku Wigilijnego w I programie Polskiego Radia
7. Audycje telewizyjne :
    - o relacja z Jarmarku Wielkanocnego w TVP Olsztyn
    - o wizyta TV Superstacja : wejścia „na żywo” z muzeum, nakręcenie materiału o zwierzętach żyjących w muzeum oraz o pracy kowala i tkaczki.
    - o nakręcenie krótkiego filmu o muzeum przez TVP 2 do programu „Pytanie na śniadanie”.
    - o program telewizyjny na żywo w TVP Info na temat tradycji świątecznych
  8. Promocja muzeum w ramach kampanii „Rybka na ludowo” promującej spożycie ryb i produktów rybnych ze szczególnym uwzględnieniem produktów akwakultury.
  9. Promowanie Muzeum poprzez rozbudowę treści multimedialnych dostępnych na stronie internetowej: wykonanie panoram wirtualnych
  10. Wydanie kolorowanki ze zwierzętami : projekt i rysunki wolontariusza Fundacji Borussia D. Hubera, druk w nakładzie 1000 sztuk
  11. Wydanie nowego przewodnika po muzeum w wersji polskiej (2 tys. egzemplarzy), angielskiej (1 tys.) i niemieckiej (1 tys.)
  12. Opracowanie projektów graficznych i wydanie puzzli z obiektami MBL-PE (trzy wzory i rozmiary : 160, 260 i 500 elementów . Wydruk puzzli w firmie TREFL.
  13. Zmiana portalu internetowego muzeum
  14. Nagranie przez Agencję Produkcyjno-Reklamowa „Alex” 100 płyt CD na temat wystawy „Zapomniane skarby kultury. Stroje ludowe Polski i Ukrainy w rysunkach Jerzego Głogowskiego i Kajetana Wawrzyńca Kielisińskiego”. Materiał wykorzystywany będzie do celów edukacyjnych i reklamowych.
  15. Opracowanie materiałów o wystawach czasowych : „Zioła nie tylko lecznicze” oraz „Świat dziecka. Stare i nowe zabawki ludowe” do portalu internetowego o kulturze ludowej www.wiano.eu.
  16. Udział pracownika muzeum w pracach Komisji Konkursowej „Przeglądu zespołów i solistów ludowych” podczas XXXIII Międzynarodowego Jarmarku Folkloru w Węgorzewie
  17. Wykonanie zdjęć lotniczych Parku Etnograficznego przez firmę SiRRent z Biskupca.
  18. Udział Muzeum w trzyletniej kampanii promocyjnej realizowanej przez Agencję Usług Reklamowych „Zielone Oko”, obejmującej : publikację książkową (album), prezentację

multimedialną zamieszczoną na portalach www.polskaturystyka.net i www.pit.org.pl oraz płytach DVD

19. Uczestnictwo w publikacji promocyjnej pt. „Miasta i firmy przyjazne turystyce” wydawnictwa Zielone Oko z Bydgoszczy.
20. Wykonanie pieczętek – stempli pamiątkowych Muzeum i Salonu Wystawowego
21. Materiały informacyjne na terenie Parku Etnograficznego:
  - o odmalowanie tablicy informacyjnej „Galeria Sztuki Ludowej”
  - o aktualizacja i odnowienie tablic znajdujących się przy parkingu muzeum
  - o ustawienie reklam stojących (tzw. „potykaczy”) z Kalendarzem imprez.
22. Akcja reklamowa muzeum w postaci paradnego przejazdu bryczką Wagonette przez centrum Olsztyna.
23. Przekazanie 70 kompletów płyt zespołów Hoboud oraz Babsztyl władzom samorządowym oraz regionalnym mediom (na nagrody podczas audycji radiowych i konkursów w gazetach)
24. Prezentacja MBL-PE w niemieckojęzycznej gazecie internetowej www.urlaubsland-polen.info.
25. Przygotowanie stoisk promocyjnych na Kiermasie Warmińskim w Bałdach oraz Warmińskim Jarmarku Świątecznym w Olsztynie.
26. Kontynuacja akcji promocyjnej dotyczącej stałej współpracy z ośrodkami turystycznymi z terenu powiatu olsztyńskiego.
27. Współpraca z instytucjami kultury oraz ośrodkami wypoczynkowymi i gospodarstwami agroturystycznymi z regionu w zakresie wymiany materiałów reklamowych.
28. Organizacja imprez MBL-PE w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa oraz Olsztyńskich Dni Nauki.
29. Bieżąca aktualizacja portalu internetowego muzeum.

VIII. Konferencje i szkolenia, wyjazdy inne, konsultacje

1. Wystąpienia pracowników MBL-PE na konferencjach naukowych :
  - a. prelekcja „Olsztynek- miejskie mury obronne od odkrycia do rekonstrukcji” na Międzynarodowej Konferencji Naukowej w Koźuchowie „ Obwarowania Miast - Problematyka Ochrony, Konserwacji, Adaptacji i Ekspozycji”
  - b. referat „Ozdoby nadszczytowe w architekturze wiejskiej Prus Wschodnich XIX wieku świadectwem wierzeń bałtyjskich” podczas sympozjum „Folklor Bałtyjski jako źródło w badaniach mitologii”

- c. referatem „Nie święci (Prusowie) garnki lepią. Modelowe warsztaty najstarszej historii i kultury regionu” na Międzynarodowej na Konferencji Edukacyjno-Naukowej „Muzea skansenowskie we współczesnej edukacji historycznej” w Lublinie
  - d. komunikat „Konserwacja zabytków drewnianych w MBL-PE w latach 2007-2010” na Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Konserwacja drewna zabytkowego. Między teorią a praktyką” w Gnieźnie-Dziedkanowicach/Lednicy
2. Udział w konferencjach, seminariach, sympozjach, wystawach i targach
- a. warsztaty „Pamięć historyczna a tożsamość kulturowa Warmii i Mazur”
  - b. Targi ORD w Olsztynie -udział w przeglądzie hodowlanych
  - c. spotkanie partnerów projektów przygotowawczych w Kaliningradzie w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Litwa – Polska – Rosja 2007 – 2013.
  - d. konferencja „Ratyfikacja Konwencji UNESCO z 2003 roku o ochronie niematerialnego dziedzictwa kulturowego – szansą rozwoju regionalnego”
  - e. wystawa hodowlana „Dzień woźnicy w Smolajnach”, udział w pracach Komisji Sędziowskiej w Championacie koni młodych. Reprezentowanie muzeum podczas dnia woźnicy.
  - f. seminarium „Bezpieczeństwo zbiorów w muzeach”
  - g. konferencja: „Zakon krzyżacki w historii, ideologii i działaniu- symbole dziejowe”, zorganizowanej przez Uniwersytet Warmińsko – Mazurski w Olsztynie z okazji 600 rocznicy bitwy pod Grunwaldem
  - h. Międzynarodowa Konferencja Edukacyjno-Naukowej „Muzea skansenowskie we współczesnej edukacji historycznej” zorganizowanej przez Muzeum Wsi Lubelskiej.
  - i. konferencja „Czas Muzeów- spotkaj żywą historię”
  - j. XI Polsko-Niemieckiej Konferencja i podróż studyjna „Architektura ryglowa - wspólne dziedzictwo ANTIKON 2010”
  - k. konferencja poświęcona przyszłości hodowli koni w Północnej Polsce oraz przegląd hodowlany w Stadninie Koni Rzeczna
  - l. konferencja „Problemy muzeów związane z zachowaniem i konserwacją zbiorów
  - m. Polsko-Brytyjska Konferencja „Ekonomia muzeum”
  - n. konferencja naukowa Krajobraz kulturowy Żuław Elbląskich
3. Wyjazdy terenowe :
- o związane z przygotowaniem wystawy „Gorzelnie w historii i kulturze Mazur Zachodnich”:

- do powiatów Nidzica i Działdowo, Olsztyn i Ostróda (Księży Dwór, Myśłeta, Cibórz, Grzybiny, Jankowice, Kozłowo, Kramarzewo, Lichtajny, Napiwoda, Nibork, Osłowo, Pustniki, Wólka Orłowska, Żelazno, Naprom, Sławka Wielka, Smykówko, Szyldak, Zajączki, Lichtajny, Nidzica, Sławka Wielka): rozpoznanie budynków gorzelni w terenie, przeprowadzenie inwentaryzacji opisowej i fotograficznej, pozyskanie literatury na temat urządzeń wykorzystywanych w gorzelniach, wykonanie dokumentacji fotograficznej, wypożyczenie i zwrot eksponatów na wystawę, nagranie dźwięku gorzelni
- do wytwórni nalewek w Jabłonce
- o do Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu w celu pozyskania doświadczeń hodowlanych
- o do hodowcy drobiu z Pabianic w celu wymiany drobiu
- o do Stadniny Skarbu Państwa w Kadynach: udział w przetargu sprzętu rolniczego i akcesoriów, zakup sani zabytkowych i pozyskanie kompletu znaczników do wypalania koni.
- o XIX Jarmark Wielkanocny Sztuki Ludowej Podlasia w Białymstoku, organizowanym przez Dział Etnografii Muzeum Podlaskiego. Wyjazd miał na celu kwerendę wśród wystawców – twórców współczesnych zabawek ludowych.
- o wyjazd do Muzeum Etnograficznego w Toruniu:
  - przeprowadzenie kwerendy obiektów z wystawy „Zapomniane skarby kultury. Stroje ludowe Polski i Ukrainy w rysunkach Jerzego Głogowskiego i Kajetana Wawrzyńca Kielisińskiego” oraz kwerendy na temat zabawek
  - zwiedzanie wystawy „Tajemnice codzienności. Kultura ludowa i jej pogranicza od Kujaw do Bałtyku (1850-1950).
- o wyjazd szkoleniowy do Muzeum Etnograficznego w Warszawie, mający na celu nawiązanie współpracy z kustoszem wystawy „Bobry Pana Boga. Zapomniany świat Olędrow”
- o wyjazd szkoleniowo-edukacyjny do Muzeum Kultury Ludowej w Węgorzewie:
  - zapoznanie się z działalnością MKL w Węgorzewie
  - udział w XXXIII Międzynarodowym Jarmarku Folkloru w celu pozyskania wystawców na imprezy organizowane w MBL PE – „Święto Ziół” i „Targi Chłopskie
- o udział w uroczystości ogłoszenia wyników konkursu architektonicznego „Twój Dom – Dialog z Tradycją” oraz w wystawie prac wyróżnionych i w dyskusji pokonkursowej z udziałem sędziów konkursu.

- o udział w szeregu spotkań w Departamencie Cotes d'Armor w ramach Komitetu Pilotażowego obchodów 20-lecia współpracy Samorządu Warmii i Mazur z Departamentem Cotes d'Armor.

4. Szkolenia:

- a. szkolenie na temat stosowania środków ochrony roślin przy użyciu opryskiwaczy
- b. szkolenie z zakresu BHP, Obrony Cywilnej i obronności dla wszystkich pracowników muzeum.
- c. szkolenie z zakresu spraw obronnych i bezpieczeństwa publicznego
- d. szkolenie „Obowiązki oraz odpowiedzialność kierownika jednostki sektora finansów publicznych za wdrożenie i funkcjonowanie systemu kontroli zarządczej”
- e. szkolenie do unijnego programu przygotowywanego przez Uniwersytet im. Immanuela Kanta w Kaliningradzie pt. „, CROSSROADS 2.0- Lagoons as crossroads of tourism and interactions of the people of South- Eastern Baltic: from history to present” w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Litwa – Polska – Rosja 2007 – 2013
- f. szkolenie „Pracownik w delegacji”
- g. szkolenie „Rachunkowość w praktyce”

IX. Współpraca z stowarzyszeniami i innymi podmiotami zewnętrznymi.

W celu wzbogacenia zasobów, potencjału wiedzy i działań nawiązano bądź kontynuowano współpracę z placówkami edukacyjnymi, instytucjami, uczelniami, stowarzyszeniami i firmami:

1. Uniwersytet Gdański - Wydział Archeologii. Temat współpracy: nadzór naukowy nad rekonstrukcją i projektem budowlanym średniowiecznej wieży strażniczej ze wsi Jemiołowo k/Olsztynka oraz podjęcie współpracy i wspólnego wydawnictwa naukowego „Wieża w Jemiołowie.”
2. UWM w Olsztynie. Temat: organizacja imprezy edukacyjnej „jak to z lnem było” w ramach Olsztyńskich Dni Nauki.
3. UWM w Olsztynie - Katedra Hodowli Koni i Jeździectwa, Katedra Pszczelnictwa, Katedra Hodowli Zwierząt Futerkowych i Łowiectwa, Wydział Bioinżynierii Zwierząt. Temat: współpraca hodowlana.
4. Stadnina koni w Rzecznaj. Temat: współpraca hodowlana.
5. Warmińsko-Mazurski Związek Hodowców Koni. Temat: współpraca hodowlana.
6. Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doradztwa Rolniczego. Temat: współpraca hodowlana.
7. Polska Akademia Nauk- Stacja Badawcza w Popielnie. Temat: współpraca hodowlana.

8. Stowarzyszenie Hodowców Drobiu Rasowego – Czubatka Polska. Temat: współpraca hodowlana.
9. Lasy Państwowe. Temat: udział nadleśnictwa Jagiełek w Targach Chłopskich.
10. Gospodarstwo Rybackie „Szwaderki”. Temat: budowa stałej ekspozycji sprzętu rybactwa jeziornego.
11. Parafia Rzymsko-katolicka pod wezwaniem Błogostawionej Anieli Salawy z Olsztynka. Temat: msze w kościele z Rychnowa jako fragment prezentowanych przez muzeum tradycji religijnych.
12. Fundacja Borussia. Temat: Międzynarodowy wolontariat w ochronie krajobrazu kulturowego na Warmii i Mazurach - udział wolontariuszy w pracach muzeum, przygotowanie wystawy „Chałupy podcieniowe”.
13. Stowarzyszenia rekonstruktorów historycznych. Temat: żywe spotkania z historią na terenie Parku Etnograficznego:
  - o Drużyna Wojów Bolesławowych“ Białozór”
  - o Rycerze Gwiazdy Zarannej Zamku Ostródzkiego
  - o Poczet husarski z chorągwi Grzymałów
  - o Pułk muszkieterów wileńskich
  - o Wojsko Polskie 1939
  - o Wojsko współczesne
14. Stowarzyszenie Kultury Romskiej „Hitano” w Olsztynie. Temat: współorganizacja koncertu „Muzyka jednoczy nas”. Folklor romski i huculski.
15. Stowarzyszenie Twórców Ludowych. Temat: warsztaty rzeźby ludowej w drewnie, prezentacje twórców i ich udział w imprezach.
16. Zachodniomazurska Organizacja Turystyczna
17. Stowarzyszenie „Dom Warmiński” - regionalizm
18. Hotele i gospodarstwa agroturystyczne: współpraca w zakresie promocji, warsztaty plastyczne
19. Związek Stowarzyszeń Mniejszości Niemieckiej na Warmii i Mazurach. Temat: organizacja festynu
20. Gmina Olsztynki : współorganizacja imprez i konkursu „Warmiacy i Mazurzy”
21. Gmina Purda. Temat: współorganizacja „Kiermasu Warmińskiego” w Bałdach.
22. Towarzystwo Pruthenia. Temat główny: upowszechnianie historii i kultury d. Prusów. Kształtowanie świadomości historycznej jako ważnego procesu budowania współczesnej

tożsamości regionalnej mieszkańców Warmii i Mazur. Tematy : budowa osady Amalang. Organizacja imprezy „Festiwal Bałtyjski - Dzień Prusów” .

23. Miejsko -Gminny Ośrodek Kultury w Olsztynku. Temat: ludowa tradycja muzyczna regionu, współorganizacja imprez.
24. Liceum Plastyczne w Olsztynie. Temat: dwutygodniowe warsztaty ceramiczne w ramach projektu „Chopin w ceramicznym ogrodzie”
25. Zespół Szkół w Olsztynku. Temat: kulinaria regionalne i współudział w imprezach
26. Przedszkole Miejskie, Szkoła Podstawowa, Zespół Szkół, Gimnazjum im. Noblistów Polskich, Gimnazjum Katolickie w Olsztynku. Temat : udział w imprezach.
27. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Olsztynie oraz Urzędem Miejskim w Olsztynku. Temat: warsztaty „Nie święci garnki lepią” dla grupy dzieci z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w ramach programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych: prowadzenie zimowych i letnich.
28. Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania z Rzeszowa. Temat: koncert chóru Vox Coelestis w ramach IX Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Chóralnej im. Feliksa Nowowiejskiego.
29. Biurem Jakości i Znaków Regionalnych oraz Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego w Olsztynie. Temat: współorganizacja 4 imprez w roku 2010.
- 30.** Wytwórnia Octu i Musztardy „Octim” sp.z.o.o z Olsztynka. Temat: sponsorowanie wystawy oraz bryczki Wagonette.
- 31.** Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie, Gminny Ośrodek Kultury w Lasecznie, Wytwórnia Filmów Dokumentalnych i Fabularnych, Biblioteka Publiczna w Olsztynku, Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Olsztynie. Temat: wypożyczenia muzealiów
32. Akademicki Klub Miłośników Fantasy. Temat: współorganizacja gry terenowej.
33. Okręg Warmińsko-Mazurski Związku Polskich Fotografów. Przyrody. Temat: współorganizacja wystawy „Przyroda w fotografii”
34. Regionalny Ośrodek Badań i Dokumentacji Zabytków w Olsztynie. Temat: współorganizacja wystawy „Gorzelnie”
- 35.** Związek Stowarzyszeń Niemieckich Warmii i Mazur. Temat: współorganizacja imprezy Sommerfest.
36. ROTOR RAJD. Temat: zlot motocykli
37. Klub Seniora i Warsztaty Terapii Zajęciowej z Olsztynka. Temat: organizacja warsztatów podczas Jarmarku Wielkanocnego i Wigilijnego

38. Miasto Olsztyn. Temat: organizacja wystawy „Stoły wigilijne” podczas II Jarmark Wigilijny w Olsztynie.
39. Instytut Włókien Naturalnych i Roślin Zielarskich w Poznaniu. Temat: pokaz barwienia tkanin metodami naturalnymi.
40. Stowarzyszenie Konserwatorów Zabytków, Oddział Warmińsko-Mazurski. Konsultacje prace konserwatorskie i remonty zabytkowego „Domu Mrągowiusza”
41. Starostwo Powiatowe w Olsztynie. Temat: organizacja Targów Chłopskich
42. Centrum Edukacji i Inicjatyw Kulturalnych: współpraca ze środowiskiem Romów.

IX. Inne

1. 24 marca – trzecie posiedzenie Rady Muzeum w III kadencji. W posiedzeniu uczestniczyli : siedmiu członków Rady, Dyrekcja Muzeum oraz przedstawiciel Departamentu Kultury i Edukacji UM.
2. Nawiązanie współpracy z Biurem Jakości i Znaków Regionalnych Urzędu Marszałkowskiego w Olsztynie i Krajową Siecią Obszarów Wiejskich. W ramach współpracy organizowanych były 4 imprezy: Regionalne Targi Chłopskie – edycja wiosenna i jesienna, Święto Ziół, Regionalny Jarmark Wigilijny.
3. Przeprowadzenie inwentaryzacji : spis z natury towarów handlowych w Salonie Wystawowym, w magazynie towarów, magazynie handlowym oraz w magazynie komisowym, potwierdzenie sald środków pieniężnych w kasie, na rachunkach bankowych oraz drukach ścisłego zarachowania oraz weryfikacja prawidłowości stanów wynikających z ksiąg rachunkowych
4. Podpisanie porozumienia o współpracy i sponsorowaniu z Wytwórnią Octu i Musztardy „Octim” Sp.z.o.o Olsztynek. Firma sponsorowała wystawę ” Gorzelnie w historii i kulturze Mazur Zachodnich” oraz zakup bryczki Wagonette. Firma została uhonorowana, na wniosek muzeum, jako partnera roku 2010 w konkursie organizowanym przez Marszałka Województwa.
5. Podpisanie umowy z firmą Solid Security na konserwację systemu alarmowego 3 obiektów : Salonu Wystawowego, Domu Mrongowiusza i stajni z Prosny.
6. Wypełnienie ankiety na temat bezpieczeństwa Muzeum dla OOZP.

B. Frekwencja w 2010 roku : 106 775 (w tym 10% z tytułu zaproszeń, wernisaży, wstępu wolnego)

- Park Etnograficzny : **100 310**
- Salon : **6 465**